

THE DARWIN ECONOMY

อดัม สมิท VS ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

แล้วคุณจะรู้ว่า ทำไมทฤษฎีวิวัฒนาการ ของ
ชาร์ลส์ ดาร์วิน จึงอธิบายพฤติกรรมการแข่งขันได้ดีกว่า
ทฤษฎีมือที่มองไม่เห็น ของ อดัม สมิท

โดย Robert H. Frank

เรียบเรียงโดย ดร.เอกอรุณ อวนสกุล

 ซีเอ็ด

อตัม สมิท ชาร์ลส์ ดาร์วิน^{VS} ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

เรียบเรียงจาก
THE DARWIN ECONOMY

โดย
Robert H. Frank

เรียบเรียงโดย
ดร. เอกอรุณ อวนสกุล

บริษัท ซีเอดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

ค้นหาหนังสือที่ต้องการ (รวม e-book และสินค้าที่น่าสนใจ) ได้เร็ว ทันใจ

- บน PC และ Notebook ที่ **www.se-ed.com**
- สำหรับ SmartPhone และ Tablet ทุกยี่ห้อ ที่ **<http://m.se-ed.com>** (ผ่าน browser เข้าอินเทอร์เน็ตแล้วทำ Bookmark บนจอ Home จะใช้งานได้เหมือน App ทุกประการ) หรือติดตั้ง **SE-ED Application** ได้จาก **Play Store** บน **Android** (ใช้ได้ครบทุกฟังก์ชัน) หรือจาก **App Store** บน **iOS** (iPhone / iPad / iPod ยกเว้นการซื้อ e-book)

อดัม สมิท vs ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง

เรียบเรียงจาก The Darwin Economy

ของ Robert H. Frank

เรียบเรียงโดย ดร. เอกอรุณ อวนสกุล

สงวนลิขสิทธิ์ในประเทศไทยตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ © พ.ศ. 2556 โดย บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ตัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ
ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ
นอกจากจะได้รับอนุญาต

Original edition copyright © 2012 by Infinite Ideas Company Limited. All rights reserved.

Thai edition copyright © 2012 by SE-EDUCATION Public Company Limited.

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means,
or stored in database or retrieval system, without the prior written permission of publisher,
with the exception that the program listings may be entered, stored, and executed in a computer system,
out they may not be reproduced for publication.

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

แฟรงก์, โรเบิร์ต, เอช.

อดัม สมิท vs ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง. --กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2556.

1. นักเศรษฐศาสตร์.

I. เอกอรุณ อวนสกุล, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

923.3

ISBN (e-book) : 978-616-08-1959-1

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

อาคารทีซีโอเอฟ ทาวเวอร์ ชั้น 19 เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา
เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2739-8000

[หากมีคำแนะนำหรือติชม สามารถติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com]

เกริ่นนำ

L ัทธิเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา นักวิชาการและผู้รอบรู้ในสาขาวิชาการนี้ ส่วนใหญ่จะค้นคว้าวิจัยเพื่อหาหลักการและแนวคิดที่เป็นองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างเศรษฐศาสตร์กับจิตวิทยา และส่วนมากจะให้ความสนใจโดยเน้นไปที่การหาเหตุผลอธิบายว่า ทำไมมนุษย์จึงมีความลำเอียงในการใช้ดุลยพินิจและการตัดสินใจ ดังที่ อามอส ทเวอร์สกี นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ผู้ริเริ่มงานศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมมนุษย์ ชอบพูดไว้เสมอว่า “เพื่อนเอ๋ย นักเศรษฐศาสตร์นั้นเป็นพวกที่ศึกษาภูมิปัญญาเทียม ส่วนตัวผมนะหรือ ผมศึกษาความโง่เขลาโดยกมลสันดานของมนุษย์”

ในช่วงต้นทศวรรษที่ 1980 ผมต้องสอนวิชาเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่หนึ่ง เนื่องจากขณะนั้นมีนักศึกษาจำนวนน้อยมากที่เคยได้ยินหรือรู้จักวิชาใหม่ที่เพิ่งจะเริ่มตั้งขึ้นนี้ ปัญหาของผมคือ ควรจะตั้งชื่อรายวิชาอย่างไรดีจึงจะดึงดูดให้นักศึกษามาลงทะเบียนเรียนในวิชานี้ ในที่สุดผมก็คิดขึ้นมาได้ และตัดสินใจใช้ชื่อวิชาว่า “พฤติกรรมการตัดสินใจที่ไม่ใช่ทางเลือกที่มีเหตุผล” ในตอนนั้นยังไม่มีใครเคยมีผู้ใดจัดทำหัวข้อและรายละเอียดย่อของเนื้อหาที่จะสอน หลังจากที่ได้คิดใคร่ครวญอยู่นาน ผมได้ตัดสินใจเลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ครอบคลุมสองหัวข้อหลักคือ

“พฤติกรรมการตัดสินใจที่ไม่ใช่ทางเลือกที่มีเหตุผลด้วยความเสียใจ” และ
“พฤติกรรมการตัดสินใจที่ไม่ใช่ทางเลือกที่มีเหตุผลโดยไม่เสียใจ”

ภายใต้หัวข้อแรก ผมได้รวบรวมผลการศึกษามีการบันทึกเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับข้อผิดพลาดทางเขาวนปัญญาในหลายกรณีศึกษา ซึ่งผู้คนทั่วไปมีใจเอนเอียงยอมรับ ตัวอย่างเช่น ในแบบจำลองเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการตัดสินใจบนพื้นฐานการใช้เหตุผล ได้กล่าวไว้ว่า ในกระบวนการตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมสูงสุดนั้น ปัจเจกบุคคลที่มีเหตุผลไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงต้นทุนจม (หมายถึง ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เรียกกลับคืนไม่ได้ เมื่อได้ตัดสินใจลงทุนไปแล้ว) แต่โดยข้อเท็จจริงกลับพบว่า บ่อยครั้งต้นทุนดังกล่าวจะมีอิทธิพลอย่างเด่นชัดต่อการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุด

ตัวอย่างเช่น สมมติว่าคุณกำลังจะขับรถออกจากบ้านไปชมคอนเสิร์ตหรือไปชมการแข่งขันกีฬา ณ สถานที่แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไกลออกไป 50 ไมล์ ทันใดนั้นก็เกิดพายุฝนตกอย่างหนักในช่วงเวลานั้นพอดี กรณีเช่นนี้ถ้าหากคุณไม่สามารถขอคืนเงินค่าตั๋วได้ การตัดสินใจของคุณว่าจะขับรถไปดูการแสดงหรือไม่ ก็ไม่ควรขึ้นอยู่กับหรือได้รับอิทธิพลจากจำนวนเงินที่คุณจ่ายเป็นค่าตั๋วไปแล้ว แต่อาจจะไม่เป็นเช่นนั้น เพราะเชื่อได้ว่าถ้าคุณจ่ายเงินค่าตั๋วไป 100 เหรียญ ก็มีแนวโน้มว่าคุณจะยอมเสี่ยงขับรถฝ่าฝนไปชมการแสดงมากกว่าถ้าคุณได้รับตัวนั้นมาฟรีๆ กรณีเช่นนี้การตัดสินใจของคุณอาจเรียกว่าเกิดข้อผิดพลาดทางเขาวนปัญญา คนทั่วไปเมื่อได้รู้ว่าตัวเองตัดสินใจผิดพลาดเพราะความไม่รู้หรือความเข้าใจผิด จะรู้สึกเสียใจต่อการตัดสินใจของตัวเองที่ได้กระทำลงไปบนพื้นฐานของความเข้าใจผิดหรือความไม่รู้

ภายใต้หัวข้อที่สอง “พฤติกรรมการตัดสินใจที่ไม่ใช่ทางเลือกที่มีเหตุผล (หรือที่มีความเหมาะสมสูงสุด) โดยไม่เสียใจ” ผมได้รวบรวมผลการศึกษามากที่อธิบายพฤติกรรมการตัดสินใจที่แตกต่างไปจากคำทำนายของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ โดยที่ปัจเจกชนเหล่านั้นไม่มีความเสียใจต่อการตัดสินใจที่ตัวเองได้กระทำลงไป ตัวอย่างดังเช่นที่พบเห็นในการโต้ตอบของแต่ละฝ่ายในการเล่นเกมที่เรียกว่า Ultimatum Game เกมที่ว่านี้ ผู้ทดลองจะเสนอให้เงินจำนวนหนึ่ง

เช่น 100 เหรียญให้กับผู้เล่นคนแรก และบอกให้เขาแบ่งเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้เล่นเกมคนที่สอง และถ้าหากผู้เล่นเกมคนที่สองยอมรับข้อเสนอเงินส่วนแบ่งนั้นก็แน่นอนว่าทั้งสองพอใจและต่างจะได้รับเงินจำนวนนั้นกลับบ้านไป เช่น ผู้เล่นคนแรกเสนอให้ส่วนแบ่ง 60 เหรียญสำหรับตัวเอง และ 40 เหรียญสำหรับผู้เล่นเกมคนที่สอง ซึ่งหากเขายอมรับ ผู้เล่นคนแรกจะได้ 60 เหรียญ และผู้เล่นคนที่สองก็จะได้ 40 เหรียญ แต่จุดหักเหของเกมอยู่ตรงที่ว่า ถ้าผู้เล่นเกมคนที่สองไม่เห็นด้วยกับเงินส่วนแบ่งของผู้เล่นคนที่หนึ่ง เงินจำนวน 100 เหรียญจะกลับคืนไปให้ผู้ทดลอง และผู้เล่นเกมแต่ละคนจะไม่ได้อะไรเลย

กรณีข้างต้นนี้ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทำนายว่า ผู้เล่นเกมคนแรกจะต้องมีข้อเสนอที่ให้ตัวเองได้เปรียบมากๆ เช่น เสนอให้ตัวเองได้ 99 เหรียญ และให้ผู้เล่นคนที่สองเพียง 1 เหรียญ เพราะเขารู้ยู่่ว่า ตามธรรมชาติของมนุษย์จะต้องอยากได้เงินซึ่งดีกว่าไม่ได้อะไรเลย อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอสุดโต่งที่ว่านั้นคงยากที่จะมีผู้เสนอ หรือแม้หากมี ก็จะต้องได้รับการปฏิเสธค่อนข้างแน่นอน และในกรณีเช่นนี้ ผู้เล่นคนที่สองที่เป็นผู้รับข้อเสนอและปฏิเสธข้อเสนอนั้น มีน้อยมากที่จะรู้สึกเสียใจกับการตัดสินใจของเขา

ตั้งแต่เริ่มมีการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยพฤติกรรมของมนุษย์ งานที่ส่วนใหญ่ได้มุ่งเน้นไปในแนวทางแรกคือ *ศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจไม่เลือกทางเลือกที่มีความเหมาะสมสูงสุด* แต่ก็ด้วยความเสียใจอันมีมูลเหตุมาจากความไม่รู้ เพื่อนร่วมงานของผมคนหนึ่งที่มีมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์คือ ดิค ทาเลอร์ ได้ร่วมกับ คาสส์ ซันสไตน์ เขียนหนังสือชื่อ *Nudge* เป็นหนังสือที่น่าพิศวงประจำปี 2008 ซึ่งได้รวบรวมและสรุปหนทางมากมายที่ข้อผิดพลาดทางภูมิปัญญาดังที่กล่าว ทำให้ผู้คนจำนวนมากหลงทางและนำไปสู่การตัดสินใจที่เบี่ยงเบนไปจากทางเลือกเหมาะสมที่ควรเลือก รวมทั้งเสนอแนวทางที่นักวางนโยบายและแผนอาจใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างของสภาพแวดล้อมเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีกว่า ผมสนับสนุนแนวความคิดและข้อเสนอแนะทุกประการที่กล่าวไว้ในหนังสือเล่มนั้น

อย่างไรก็ดี ตั้งแต่เริ่มแรกมา ผมมีความเชื่อเช่นกันว่า การตัดสินใจไม่เลือกทางเลือกที่มีความเหมาะสมสูงสุดโดยไม่รู้สึกละอายใจนั้นจะก่อให้เกิดความสูญเสียมากกว่า เหตุผลเป็นเพราะธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปนั้น ถ้ารู้ว่าตัวเองตัดสินใจผิดพลาดเพราะความไม่รู้หรือเข้าใจผิด ก็จะรู้สึกเสียใจและเต็มใจที่จะปรับปรุงข้อผิดพลาดนั้นด้วยตัวเองเมื่อรู้ความจริงแล้ว ในขณะที่ในทางกลับกันเรายังขาดทั้งเครื่องมือ วิธีการ และแรงจูงใจ ในการปรับปรุงพฤติกรรมใดก็ตามที่เรากระทำผิดแล้วแต่ไม่รู้สึกละอายใจ แม้ว่าพฤติกรรมและการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียหรือต้นทุนทางสังคมส่วนรวมอย่างมากก็ตาม

ลองพิจารณาข้อสมมติซึ่งพบทั่วไปในแบบจำลองวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมสูงสุดทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งกล่าวไว้ว่า ปัจจัยหลักที่กำหนดความพึงพอใจที่รับรู้จากการบริโภคสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ก็คือคุณภาพทั้งจำนวน (เชิงปริมาณ) ของสินค้านั้น ข้อสมมตินี้ชัดเจนว่าไม่เป็นจริงกับความพึงพอใจที่จะได้รับจากชุดสุทธิที่สวมใส่โดยผู้เข้ารับการสัมภาษณ์งานในธนาคารแห่งหนึ่ง ถ้าหากว่าคุณเป็นผู้สมัครงานคนหนึ่งในบรรดาผู้สมัครงานหลายๆ คนที่ต่างมีคุณสมบัติเหมาะสมเหมือนกับคุณ และทุกคนต่างปรารถนาได้ตำแหน่งงานในธนาคารแห่งนั้น แน่แน่นอนว่าคุณจะต้องเลือกแต่งตัวให้ดูดีที่สุดในวันสัมภาษณ์งานนั้น

อย่างไรก็ดี คำว่า “ดูดี” ในที่นี้คือ แนวคิดของ “ความพึงพอใจ” ที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ หมายถึงว่า ดูดีกว่าผู้สมัครคนอื่นๆ ถ้าผู้สมัครคนอื่นๆ สวมชุดสูทราคา 500 เหรียญ แต่คุณสวมชุดสูทมาในราคา 2,000 เหรียญ คุณก็น่าจะดูดีกว่า ทำให้ผู้สัมภาษณ์ประทับใจมากกว่า และเชื่อว่ามีโอกาสที่คุณจะถูกเรียกกลับมาสัมภาษณ์อีกครั้งมากกว่า (ถ้าต้องมีการสัมภาษณ์อีก) และแน่นอนว่า มากกว่าการที่คุณเลือกสวมชุดสูทราคา 200 เหรียญมาในวันสัมภาษณ์

ดังนั้น เมื่อไรก็ตามที่ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายสำคัญขึ้นอยู่กับ การบริโภคโดยเปรียบเทียบ ซึ่งจะเป็นจริงกับสินค้าจำนวนหลากหลายชนิดด้วย คำทำนายจากทฤษฎีมือที่มองไม่เห็นของ อדם สมิท เป็นอันใช้ไม่ได้ หมดความขลัง หรือความศักดิ์สิทธิ์ไป และไม่ว่าบรรดาสาวกรุ่นใหม่ทั้งหลายของสมิทจะพยายามช่วยกันออกมาป่าวร้องด้วยความกระตือรือร้นมากมายเพียงไร แต่บ่อย

ครั้งอำนาจตลาดที่ปราศจากการควบคุม ก็ประสบกับความล้มเหลวในการจัดการกับพฤติกรรมที่เห็นแก่ตัวเองของปัจเจกบุคคลในการบริโภคสินค้าสาธารณะที่ใช้ร่วมกัน ในทางตรงกันข้าม ชาร์ลส์ ดาร์วิน ในฐานะผู้บุกเบิกธรรมชาติวิทยาสามารถมองเห็นได้ชัดเจนมากกว่าว่า สิ่งจูงใจส่วนตนของปัจเจกบุคคลบ่อยครั้งนำไปสู่การต่อสู้แข่งขันกันด้วยกำลัง อันเป็นความสูญเปล่า

ตัวอย่างเช่น ดาร์วินรู้ว่านกยูงเพศเมียชอบเลือกผสมพันธุ์กับนกยูงเพศผู้ที่มีขนแพนหางใหญ่และยาวสวยเด่น ซึ่งอาจเป็นเพราะขนาดแพนหางเป็นเครื่องชี้หรือบ่งบอกถึงการมีภูมิคุ้มกันโรคที่ดีและแข็งแรงที่สามารถส่งผ่านต่อไปถึงรุ่นลูกรุ่นหลานได้ (นกยูงเพศผู้ที่มีสุขภาพอ่อนแอหรือมีโรค จะไม่สามารถรักษาขนาดแพนหางยาวใหญ่หรือมีสีสันสวยสดใสได้) อย่างไรก็ตาม ดาร์วินก็รู้เช่นกันว่า แพนหางที่ใหญ่ยาวสวยเด่นจะเป็นเหตุให้นกยูงเพศผู้เองมีโอกาสดำรงชีวิตอันตรายจากศัตรูได้ ดังนั้น เมื่อมองจากมุมความอยู่รอดของสายพันธุ์ ขนาดทางกายภาพของแพนหางที่ยาวและใหญ่จึงนับเป็นความสูญเปล่าหรือไม่มีประโยชน์อันใดเลย และถ้าสามารถลดขนาดของแพนหางลงได้ครึ่งหนึ่ง นกยูงเพศผู้ตัวเดิมก็ยังคงเป็นคู่ผสมพันธุ์กับนกยูงเพศเมียตัวเดิม แต่นกยูงเพศผู้ทุกตัวจะได้รับอันตรายน้อยลงจากศัตรู แม้กระนั้นคงไม่มีนกยูงเพศผู้ตัวใดเสียใจกับการมีแพนหางยาวใหญ่สวยงาม เพราะว่าถ้าหากไม่มี โอกาสที่จะได้คู่มาผสมพันธุ์ก็จะลดน้อยลงมาก

ในทำนองคล้ายคลึงกัน ผู้สมัครงานที่จ่ายเงินซื้อสูทหรูสวมในวันสัมภาษณ์ ในราคา 2,000 เหรียญเท่ากันทุกคน ก็มิได้หมายความว่า พวกเขาจะมีโอกาสได้ตำแหน่งงานมากไปกว่าในกรณีถ้าเขาทุกคนซื้อสูทในราคาถูกเพียง 300 เหรียญสวมมาในวันสัมภาษณ์งาน แต่ก็ไม่มีเหตุผลใดที่ใครจะเสียใจที่ซื้อสูทราคาแพงดังกล่าว

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ชี้ให้เห็นถึงปัญหาของผลกระทบต่อคนหมู่มาก ทั้งที่เกิดจากการกระทำของแต่ละปัจเจกบุคคลและของคนหมู่มาก ดังเช่นที่เราเห็นการแข่งขันกันสะสมอาวุธยุทโธปกรณ์ของประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดทางเขาวนปัญญาหรือ

ความไม่รู้ ถ้าการซื้อสุทเพื่อเข้าสัมภาษณ์งานนับเป็นพฤติกรรมการใช้จ่ายที่มากเกินไปพอดิฉันใด การซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ก็เป็นพฤติกรรมการใช้จ่ายที่มากเกินไปดีด้วยเหตุผลคล้ายคลึงกันฉันนั้น แต่ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว จะไม่มีปัจเจกชนรายใดหรือประเทศใดคิดว่านั่นคือการใช้จ่ายเงินจำนวนมากโดยไม่จำเป็น แต่กลับคิดว่าตัวเองจะไม่ได้ประโยชน์จากการใช้จ่ายน้อยลง

ในทางตรงกันข้าม ปัจเจกชนใดก็ตามได้รับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำผิดพลาดด้วยความไม่รู้ของตัวเอง เขาเหล่านั้นมีเครื่องมือและแรงจูงใจที่จะแก้ไขเพื่อลดความสูญเสียของตัวเอง เช่น แสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ หรือไม่ก็ว่าจ้างที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญช่วยให้คำแนะนำ ในอีกด้านหนึ่ง เขาอาจใช้วิธีการลดความเสี่ยง โดยทำสัญญากับผู้เกี่ยวข้องเพื่อจำกัดความเสียหายหากจะมีขึ้นจากข้อผิดพลาดทางเขาวนปัญญาของเขาเอง

ไม่เพียงแต่ว่าความสูญเสียที่เกิดจากพฤติกรรมการตัดสินใจเหมือนกันของคนจำนวนมากจะมีวิธีการแก้ไขเยียวยาได้ยากกว่า แต่ขนาดของความสูญเสียที่เกิดจากการขาดความรู้หรือจากข้อผิดพลาดทางเขาวนปัญญาของแต่ละปัจเจกชนยังมีมากกว่า แต่ข้อดีที่ผมจะได้อธิบายรายละเอียดต่อไปก็คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีอย่างง่าย ๆ จะสามารถช่วยลดความสูญเสียที่เกิดจากปัญหาพฤติกรรมการตัดสินใจคล้ายคลึงกันของคนจำนวนมากได้อย่างมากมาย ในกระบวนการที่ผมจะดำเนินการต่อไป ผมจะพยายามปกป้องคำทำนายของผมว่า ในอีก 100 ปีข้างหน้า นักเศรษฐศาสตร์จะยกย่องเชิดชู ชาร์ลส์ ดาร์วิน มากกว่า อדם สมิท ในฐานะศาสดาเอกแห่งวิชาชีพของเขา

หลายปีที่ผ่านมา ผมได้อ่านและฟังบทสัมภาษณ์ของนักเขียนหลายคน และคำกล่าวสะดุดใจที่ผมได้ยินได้ฟังบ่อยครั้งมาก เมื่อนักเขียนเหล่านั้นได้ถูกถามเพื่อให้คำแนะนำแก่นักเขียนรุ่นใหม่ ก็คือคำพูดที่ว่า “เขียนในสิ่งที่คุณรู้” ในเช้าวันรุ่งขึ้น ผมก็เริ่มงานเขียน โดยจัดเตรียมรวบรวมข้อมูลเป็นวัตถุดิบและลงมือเขียนเรื่องซึ่งปรากฏในบทที่ 9 ในหนังสือเล่มนี้ (*ความสำเร็จและโชค*) ผมบอกกับตัวเองว่า *นี่แหละ* เป็นเรื่องที่ผมพอมีความรู้อยู่บ้าง

โดยแท้จริงแล้ว ในบรรดาความรู้สึกมากมายที่มีในช่วงเริ่มต้นของการเขียนหนังสือเล่มนี้ใหม่ๆ คือเมื่อช่วงเดือนพฤษภาคม ปี 2010 ความรู้สึกรุนแรงที่สุดที่มีในขณะนั้นก็คือ ความไม่มั่นใจว่าจะสามารถเขียนหนังสือเล่มนี้ให้สำเร็จลงได้ แน่ใจว่าโชคชะตามีบทบาทสำคัญต่อทุกชีวิตมนุษย์ แต่สำหรับผมแล้ว ต้องขอบอกว่า โชคชะตาให้คุณต่อชีวิตผมมากกว่าส่วนแบ่งที่ผมควรจะได้รับ

ประสบการณ์หนึ่งในชีวิตที่ผมจดจำได้ไม่มีวันลืม นับเป็นเวลานานหลายปีที่ผมและ ทอม กิลวีย์ เพื่อนรักและเพื่อนร่วมงานที่มหาวิทยาลัย ผมกับเขามีนัดเล่นเทนนิสกันเป็นประจำครั้งละชั่วโมงครึ่งทุกเช้าวันเสาร์ที่สนามเทนนิสแห่งหนึ่งใกล้เมืองอิตาคา ในเช้าวันเสาร์หนึ่งเมื่อเกือบสี่ปีที่แล้ว ขณะกำลังนั่งพักเพื่อรอการสลับสนามเพื่อเล่นเซตที่สอง ผมก็เกิดมีอาการวิงเวียนคลื่นเหียนโดยฉับพลัน และทันใดนั้นก็ล้มลงหมดสติบนพื้นสนามนั่นเอง

ไม่กี่วันหลังจากนั้น ขณะนอนพักรักษาตัวอยู่บนเตียงคนเดียว คุณหมอที่มาตรวจเยี่ยมอาการ ได้บอกกับผมว่า ผมเป็นโรคเส้นเลือดหัวใจตีบแบบฉับพลัน ซึ่งสามารถทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ทันที และผู้ที่รอดตายมักจะเป็นอัมพาต

หลังจากนั้นไม่นาน ทอมได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผมฟังอย่างละเอียด เขาเล่าว่า เมื่อเห็นผมล้มลงหมดสติ เขารีบตะโกนบอกผู้คนให้ช่วยเรียกรถพยาบาลฉุกเฉินโดยทันที แม้ว่าเขาไม่เคยเข้ารับการอบรมและมีประสบการณ์ใดๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าลักษณะนี้ ยกเว้นเพียงเห็นจากการโฆษณาทางทีวี และจากในหนังเท่านั้น เขาตบที่หลังผมและทุบอย่างแรงมากตรงบริเวณหน้าอกเพื่อกระตุ้น แม้ว่าจะไม่เห็นผลตอบสนองใดๆ ในตอนนั้น เขาก็พยายามทำต่อไปเรื่อยๆ ไม่หยุด และในที่สุดหลังจากทำอยู่นานพอควร ก็เห็นผมเริ่มมีอาการไอเบาๆ ขึ้น

แม้ว่าที่ตั้งสนามเทนนิสจะอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองไปหลายไมล์ แต่บังเอิญมากที่ประมาณ 15 นาทีก่อนหน้านี้เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ในบริเวณแถวนั้นพอดี และบังเอิญอีกเช่นกันที่เกิดความผิดพลาดด้านบริหารจัดการ โดยมีการจัดส่งรถพยาบาลฉุกเฉินสองคันมาในที่เกิดอุบัติเหตุ ในขณะที่รถพยาบาลคันที่สอง

กำลังจะถึงที่เกิดเหตุ คนขับได้รับคำสั่งให้เปลี่ยนเส้นทางมาที่สนามเทนนิสแทน ซึ่งก็มาถึงหลังจากที่ผมล้มหมดสติลงไม่นาน พร้อมกับพยาบาลและเปลนอน

แม้ว่าในขณะที่เกิดเหตุร่างกายผมจะขาดออกซิเจนนับเป็นเวลาค่อนข้างนาน แต่เป็นเรื่องที่เหลือเชื่อมากเพราะในที่สุดผมก็ได้รับอนุญาตให้ออกจากโรงพยาบาลได้หลังจากอยู่รักษาพยาบาลเพียง 4 วันเท่านั้น พร้อมกับอาการป่วยที่หายเป็นปกติทั้ง และสองสัปดาห์ต่อมาผมและทอมก็กลับไปเล่นเทนนิสกันใหม่เหมือนเดิม ผมไม่รู้สึกกังวลมากกับการกลับมาเล่นเทนนิสใหม่อีกครั้ง เพราะถือว่าได้ผ่านการทดสอบจากเหตุการณ์อันหนักหน่วงก่อนหน้านี้มาได้ และก็ไม่ได้เก็บเอาความกลัวการหมดสติบนสนามเทนนิสนั้นมาอยู่ในความกังวลอีกเลย แต่สำหรับทอมเพื่อนรักของผมแล้ว ผมตระหนักว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นประสบการณ์ที่เขาต้องไม่ลืมไปอีกนาน

อยากจะขอถือโอกาสนี้กล่าวถึง คาเรน กิลวิช ภรรยาของทอมเพื่อนรักของผมด้วย เธอเป็นคนที่มีความประสพการณ์ช่วยเหลือชีวิตคนมาเช่นกัน ด้วยความซื่อสัตย์และสำนึกในบุญคุณของทั้งสอง ผมขออุทิศหนังสือเล่มนี้ให้แก่บุคคลทั้งสองท่านนี้

หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นได้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะบุญของผมที่ได้ทำงานที่มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ ผมเข้าทำงานสอนหนังสือที่ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้เมื่อปี 1972 และไม่นานหลังจากนั้น ผมได้ทราบจากอาจารย์คนหนึ่งว่า ผมเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นคนที่เจ็ดจากจำนวนทั้งหมดเจ็ดตำแหน่งที่มีการบรรจุเป็นอาจารย์ในปีนั้น ก่อนหน้านั้นไม่เคยมีปีใดที่ภาควิชามีการบรรจุตำแหน่งอาจารย์มากกว่าสี่ตำแหน่ง และเขาเองเป็นผู้หนึ่งที่ออกเสียงสนับสนุนผมในที่ประชุมลงมติคัดเลือกอาจารย์ ซึ่งต้องแข่งขันกับผู้สมัครอีกคนหนึ่งด้วยที่ได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าภาควิชา แต่ผมก็โชคดีกว่าหรือเป็นเพราะบุญของผมนั่นเองที่ได้รับการคัดเลือก ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้ว ในช่วงเวลานั้นผมก็ได้รับการตอบรับจากมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่แถบตอนกลางฝั่งตะวันตกของประเทศด้วยเช่นกัน

ผมไม่เพียงแต่โชคดีที่ได้งานทำที่มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ แต่ยังโชคดีที่สามารถรักษาตำแหน่งงานไว้ได้ เพราะในปีที่สี่ของการทำงาน ผมมีบทความลงตีพิมพ์ซึ่งเขียนร่วมกับเพื่อนเก่าสมัยเรียนปริญญาโทเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น และไม่มีบทความอื่นใดอีกเลยที่ใกล้เคียงสมบูรณ์พร้อมยื่นเสนอตีพิมพ์เพิ่มเติมได้อีกในปีเดียวกันนั่นเอง เน็ด แกรมลิช นักเศรษฐศาสตร์แห่งสถาบันลูกกิงส์ (ซึ่งต่อมาได้ดำรงตำแหน่งกรรมการธนาคารกลางแห่งสหรัฐอเมริกา) ได้ย้ายมาทำงานชั่วคราว เป็นศาสตราจารย์พิเศษประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์เป็นระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา ไม่นานนักเราทั้งสองกลายเป็นเพื่อนสนิทกันอย่างรวดเร็ว แม้ในขณะนั้นผมยังไม่ได้มีผลงานดีเด่นให้เห็นเป็นรูปธรรมแต่อย่างใด แต่เขาดูเหมือนจะมีความมั่นใจในศักยภาพของผม เพราะเขาชวนให้ผมเขียนบทความลงในหนังสือที่เขา กำลังจะจัดทำขึ้น ซึ่งผมก็รีบตอบรับด้วยความกระตือรือร้นทันที และผมก็เริ่มลงมือทำงานหนักมากกับการเขียนบทความทันที

ในขณะที่บทความกำลังจะใกล้เคียงสมบูรณ์ เน็ดก็ได้มาพบและกล่าวคำขอโทษผม เนื่องจากหนังสือของเขาเพิ่งถูกยกเลิกจากสำนักพิมพ์ ด้วยความผิดหวัง ผมจึงส่งบทความที่เตรียมไว้ขอพิมพ์ในวารสาร *Econometrica* หลังจากนั้นประมาณ 6 สัปดาห์ ผมก็ได้รับแจ้งยืนยันการพิมพ์ ปัจจุบันนี้ *Econometrica* เป็นหนึ่งในวารสารวิชาการชั้นนำทางเศรษฐศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

ในปีที่ห้าของการทำงาน ผมสามารถผลิตบทความวิชาการและได้รับการจัดพิมพ์ถึง 5 เรื่องในปีเดียว และที่สำคัญเป็นพิเศษคือ แต่ละเรื่องที่ส่งไปได้รับการยืนยันการพิมพ์รวดเร็วมาก และโดยไม่ได้ถูกปรับแต่งแก้ไขถ้อยคำใดๆ จากวารสารวิชาการชั้นนำ เช่น *American Economic Review*, *Journal of Political Economy* และอื่นๆ ซึ่งเหตุการณ์ดีๆ ทำนองนี้ไม่เคยเกิดขึ้นอีกเลยกับบทความอื่นๆ ของผมที่ส่งขอพิมพ์นับจากปีนั้นเป็นต้นมา ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น คำตอบง่ายๆ คือ ผมโชคดี หรือมีโชคช่วยในปีที่ห้านี้เอง

ในสถาบันการศึกษา การมีโอกาสดำเนินงานร่วมกับนักศึกษาและคณาจารย์ที่มีสติปัญญาดีเลิศนั้นไม่ได้เป็นเรื่องเกิดขึ้นง่ายๆ ผมเชื่อว่าการที่ผมได้มีโอกาสดำเนินงานที่มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะโชคช่วยนั้น ได้ช่วยให้ผม

สามารถเรียนรู้และสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพแตกต่างไปจากการทำงานที่อื่น ผมมั่นใจว่าตัวเองสามารถทำงานที่อื่นได้อย่างมีความสุขเช่นกัน แต่ที่จะแตกต่างกันคือ ผมจะไม่มีโอกาสและไม่สามารถสร้างสรรค์ผลงานคือหนังสือเล่มนี้ออกมาได้

ผมอยากจะกล่าวขอบคุณภรรยาผม เอลเลน แมคโคลิสเตอร์ ไว้ ณ ที่นี้ ในความอดทนและการสนับสนุนทุกครั้งที่ผมทำงานด้านการเขียนหนังสือ ซึ่งเธอก็ได้พบและผ่านประสบการณ์นี้มาหลายครั้ง และแม้บางครั้งเธออาจไม่สบายใจ แต่ก็พยายามเก็บความรู้สึกไว้ในใจไม่เคยบ่นปากบ่น แต่สิ่งหนึ่งที่ผมประทับใจมากกว่าคือ ทุกครั้งที่ต้องเขียนประเด็นเกี่ยวกับประสบการณ์ที่พบในชีวิตจริง ผมมีเธอเป็นโอกาสให้สอบถามความเห็น เป็นที่ปรึกษา และได้รับประโยชน์อย่างมากจากความรู้ความเข้าใจของเธอ

ยังมีอีกหลายท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำอันมีคุณค่านำไปสู่การปรับปรุงงานเขียนหนังสือเล่มนี้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผมต้องขอกล่าวขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย ท่านเหล่านี้มีรายนามดังต่อไปนี้ บรูซ บูชานัน, แกรี บรุก, ฟิลิป คุก, เทย์เลอร์ โคเวน, ลี เพนเนลล์, เท็ด พิชเซอร์, คริส แฟรงก์, เฮอร์เบิร์ต แกนส์, ชรีเนกษ กาเวอร์เนน, ทอม กิลวริช, มาร์ก โกรเกอร์, มาเรีย กัวดาลูเป, เฮนรี ฮันส์แมนน์, โอริ เฮฟเฟตซ์, มอริตซ์ ฮิวเมอร์, บ็อบ ฮ็อคเกตต์, เกรแฮม เกอร์ชิลด์, มาร์ก เคลแมน, จิม ลัคเกตต์, เดวิด ลีออนส์, ไมเคิล เอฟ. มาร์ติน, เรกซ์ ไมซอน, เซนต์ฮิล มัลเลนาทาน, ทอม นาเกล, แมตทิว นากเลอร์, ไมเคิล โอ' ฮาเร, แชม พิชชากาติ, แคต รูเบนสไตน์, ทิม สแกนลอน, ทอม เซลลิง, อีริก โซนเบิร์ก, ฟิลิป ซีแมน, ลาร์รี ไซต์แมน, ปีเตอร์ ซิเกอร์, เจฟฟ์ ซอมเมอร์, ทิมออน สปีลลูตติ, โก ทัง, สตีฟ เทเลส, โฟเดิล เทโวลเด, ไมเคิล วาลแมน, เดวิด สโลน วิลสัน, ซาสเกีย วิตต์ลาเก และ แอนดรูว์ ไวส์ อย่างไรก็ตาม บุคคลเหล่านี้ไม่มีส่วนรับผิดชอบใดๆ ต่อข้อผิดพลาดที่ยังอาจพบมีอยู่ในหนังสือเล่มนี้

ในท้ายที่สุดนี้ ผมต้องขอขอบคุณ ปีเตอร์ ดักเกอดี และ เซท ดิตซิก แห่งสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ที่ได้ตอบรับสนับสนุนโครงการจัดทำหนังสือเล่มนี้อย่างรวดเร็วมาตั้งแต่ต้น รวมถึงการช่วยปรับแต่งจัดทำรูปเล่มจนออกมาเป็น

หนังสือในมือท่านดังที่เห็นอยู่นี้ ชื่อหนังสือที่ผมได้ตั้งไว้เดิมคือ “*The Libertarian Welfare (รัฐสวัสดิการของฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย)*” ถ้าหนังสือเล่มนี้ขายดี มี ยอดขายสูง และเป็นที่นิยมในตลาด ภายใต้ชื่อใหม่ ผมต้องขอบคุณปีเตอร์และ เซท เพราะเป็นผู้ตั้งชื่อใหม่ให้ ด้วยการสนับสนุนและโน้มน้าวจาก ไมเคิล เอฟ. มาร์ติน อย่างไรก็ตาม ผมได้เอาชื่อหนังสือที่ผมชอบนั้นใช้เป็นชื่อหัวข้อในบทที่ 12

มีอีกชื่อหนึ่งที่ผมชอบและเลือกเพื่อไว้คือ *Darwin's Wedge* (ลิ้มของ ดาร์วิน) ซึ่งกลายมาเป็นชื่อบทที่ 2 ของหนังสือเล่มนี้ ความตั้งใจแรกที่ยากใช้ ชื่อนี้เป็นชื่อหนังสือ เป็นเพราะมันสะท้อนและทิ่มแทงเข้าไปในแกนกลางความคิดของผม ที่ต้องการปลุกเร้าให้รู้สึกถึงความขัดแย้งกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดจากการกระทำของปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นความจริงที่ ดาร์วินค้นพบและเข้าใจอย่างชัดเจนมาก ผมคิดเองว่าชื่อที่ไม่เป็นที่คุ้นหู น่าจะทำให้ฟังดูทั้งแบบคลุมเครือในความหมาย และผมได้ขอความเห็นจากเพื่อนหลายคนในระหว่างรับประทานอาหารเย็นร่วมกัน

ก่อนที่จะมีใครให้ความเห็น ภรรยาของผมพูดขึ้นว่า ความคิดแรกที่เกิดขึ้น ในใจเมื่อได้ยินชื่อนี้ ก็คือทำให้คิดเดาไปว่าน่าจะเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับบรรดา คู่ แต่งงานของดาร์วิน (*Darwin's Wedgie*) (เข้าใจว่าเพราะความคล้ายกันของ คำสะกดเสียง – *ผู้เรียบเรียง*) และในทันใดนั้นเอง เพื่อนๆ ของผมที่ได้ยินต่าง หัวเราะกันอย่างขบขัน ในเช้าวันรุ่งขึ้นผมเขียนจดหมายถึง ปีเตอร์ ดักเกอร์ตี้ ยืนยันกับเขาว่าผมตัดสินใจเลือกชื่อที่เขาแนะนำ คือ “*The Darwin Economy*” เป็นชื่อหนังสือเล่มนี้

Robert H. Frank

สารบัญ

อัมพาต	17
ลั้มของดาร์วิน.....	41
ไม่มีเงินบนโต๊ะ.....	63
ปล่อยให้สัตว์อดตาย – แต่ตัวไหนล่ะ.....	87
ปล่อยให้สัตว์ที่ชอบบริโภคอยู่ในสถานะอดอยาก.....	113
ผู้กระทำความผิด และผู้รับเคราะห์	145
กฎแห่งประสิทธิภาพ	169
น้ำมันเงินของคุณ	197
ความสำเร็จและโชค	227
ข้อแลกเปลี่ยนอันยิ่งใหญ่	251
การเก็บภาษีกิจกรรมที่เป็นอันตราย	273
ทบทวนข้อคัดค้านของ ฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย	305

อัมพาต

บ่อยครั้งที่ผู้คนทุกๆ ไปจดจำความหลังในอดีตด้วยความชื่นชมที่อาจเกินความเป็นจริงไปบ้าง อย่างไรก็ตาม บางครั้งแง่มุมที่สำคัญของชีวิตในอดีตก็ดีกว่าในปัจจุบันจริงๆ ตัวอย่างเช่น ในช่วงสามทศวรรษหลังสงครามโลกครั้งที่สอง รายได้เฉลี่ยของคนอเมริกันทุกระดับชั้นได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากในอัตราคงที่ประมาณ 3 เปอร์เซ็นต์ต่อปี เรามีคนชั้นกลางที่มีสถานะทางเศรษฐกิจเข้มแข็ง ถนนหนทาง การคมนาคมขนส่ง และสะพานต่างๆ ที่มีอยู่ได้รับการปรับปรุงบำรุงรักษาเอาใจใส่เพื่อให้ใช้งานได้ดี รวมทั้งมีการสร้างเพิ่มเติมในแต่ละปีสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เราต่างตะโกนโห่ร้องเมื่อท่านประธานาธิบดี จอห์น เอฟ. เคนเนดี ได้พูดขอร้องว่า “อย่าถามว่าประเทศชาติจะทำอะไรให้ท่าน แต่จงถามว่าท่านจะทำอะไรให้ประเทศชาติบ้าง” ในขณะนั้นเรามั่นใจมากกว่าจะสามารถชนะการแข่งขันในการส่งมนุษย์ไปเหยียบลงบนพื้นผิวของดวงจันทร์ เรามองโลกในแง่ดีมาก

ไม่กี่ทศวรรษตามมาหลังจากนั้น เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมเติบโตช้าลงมาก มีเพียงกลุ่มคนที่อยู่ในชั้นระดับรายได้สูงเท่านั้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริหารระดับสูงและซีอีโอของบริษัทเอกชนขนาดใหญ่หลายแห่ง มี

รายได้จากเงินเดือนค่าจ้างเพิ่มขึ้นนับเป็นليبเท่า ในขณะที่อัตราค่าจ้างแรงงานต่อชั่วโมงที่ปรับค่าด้วยอัตราเงินเฟ้อแล้วของคณานกลับมีแนวโน้มลดลง และกลุ่มคนชั้นกลางในขณะนั้นต่างมีหนี้สินกันรุงรัง

โครงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่การพัฒนาความอยู่ดีมีสุขเพิ่มเติม เช่น ระบบรถไฟความเร็วสูง หรือระบบเส้นทางรางไฟฟ้าแบบอัจฉริยะ ฯลฯ แม้จะมีความพยายามหลายครั้งจนนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาองเกรส แต่ก็ไม่เคยผ่านการอนุมัติ อีกทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิมก็ไม่ได้รับการซ่อมแซม ปรับปรุง หรือบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ไม่ว่าคนรวยหรือคนจนในยุคนั้นมีสถานะไม่ต่างกัน ในแง่ต้องอดทนกับการใช้ถนนหนทางและสะพานที่ไม่ค่อยมีความปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคบางอย่าง เช่น น้ำประปา และระบบการกำจัดขยะมูลฝอยใช้การไม่ได้ ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยจนเป็นเรื่องปกติในยุคนั้น โรงเรียนนับจำนวนไม่ถ้วนมีสภาพอัดแน่นไปด้วยนักเรียนเหมือนโรงฆ่าสัตว์ มีเขื่อนเก็บกักน้ำจำนวนมากที่ไม่ได้รับการบำรุงรักษาที่ดีจนอาจพังทลายได้ทุกเมื่อ และงบประมาณได้ถูกตัดทอนลงสำหรับโครงการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการสงวนรักษาวัสดุนิวเคลียร์ไว้โดยไม่มีการเผื่อสำรองที่มีอยู่ในประเทศสหภาพโซเวียตเดิม

ที่เป็นปัญหานั้นมากกว่าในขณะนั้นก็คือ ระบบการเมืองของประเทศดูเหมือนเกือบจะเป็นอัมพาตโดยสมบูรณ์ เพราะไม่มีการตอบสนองใดๆ ต่อปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบปรับปรุงแก้ไขตามที่กล่าวข้างต้น อาการอัมพาตนั้นเกิดจากการจิตใจจะเลยไม่ยอมรับรู้ความจริง และความไม่เข้าใจหลักตรรกะพื้นฐานที่ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์

กรณีในประเด็นที่พูดถึงนี้ ได้แก่ ความล้มเหลวของพวกเราในการจัดการกับปัญหาการว่างงานเรื้อรังที่เป็นผลพวงต่อเนื่องมาจากการเกิดวิกฤติการณ์ทางการเงินเมื่อปี ค.ศ. 2008 ดังที่ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ได้เคยอธิบายไว้ในช่วงการเกิดภาวะตกต่ำของเศรษฐกิจโลก (Great Depression) ว่า *ประเทศใดก็ตามที่จมปลักอยู่กับการตกต่ำทางเศรษฐกิจ ยากนักที่จะสามารถฟื้นฟูพลิกกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ด้วยตัวเอง* เขากล่าวว่า ผู้บริโภคจะไม่สามารถเป็นผู้นำไปสู่การฟื้นฟูได้ เพราะพวกเขาต่างมีภาระหนี้สินที่ต้องแบกรับ กอปรกับความเกร็งเกรง

ในเรื่องการตงงานด้วย ภาคเอกชนเองก็ไม่สามารถเป็นผู้นำได้เช่นกัน เนื่องจากส่วนใหญ่ต่างก็มีกำลังการผลิตส่วนเกิน ซึ่งสามารถผลิตสินค้าสนองความต้องการบริโภคโดยไม่ต้องเพิ่มกำลังการผลิตและการจ้างงาน เคนส์สรุปว่า ในสถานการณ์เช่นนั้นมีแต่ภาครัฐเท่านั้นที่จะต้องเป็นผู้มีบทบาทหลัก ซึ่งจะมีทั้งความสามารถและแรงจูงใจในการกระตุ้นการใช้จ่ายเงินในระดับที่มากเพียงพอต่อการชักนำประชาชนผู้ตงงานกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานได้

ทุกๆ วันภายใต้สภาวะที่การตงงานพบเห็นอยู่ทั่วไป เปรียบเสมือนการเห็นเครื่องบินโดยสารที่บินออกไปพร้อมกับที่นั่งว่างเปล่าเป็นจำนวนมาก ในสภาวะการณ์เช่นนี้หมายความว่า โอกาสการสร้างสิ่งที่มีมูลค่าเพิ่มเป็นอันสูญหายไปด้วยโดยไม่สามารถเรียกกลับได้ และไม่มีเหตุผลอันใดที่จะปล่อยให้ความสูญเสียนั้นเกิดขึ้นโดยไม่ทำอะไรเลย ถึงกระนั้นก็ยังอดสงสัยมิได้แย้งว่า นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจที่จะดำเนินการโดยรัฐบาลนั้นคือความสูญเปล่าของเงินงบประมาณที่ภาครัฐเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นเอง ทั้งๆ ที่มีโครงการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มากมายที่เรียกร้องให้มีการดำเนินการโดยประชาชน ตัวอย่างเช่น กรมการขนส่งแห่งรัฐเนวาดา ได้เคยศึกษาพบว่า การปรับปรุงซ่อมแซมถนนสายอินเตอร์สเตต 80 ระยะทาง 10 ไมล์ ถ้าลงมือทำวันนี้มีค่าใช้จ่ายรวม 6 ล้านดอลลาร์ แต่ถ้าวัดเลื่อนการซ่อมแซมปรับปรุงออกไปอีกสองปี ปริมาณการจราจรและสภาพอากาศจะกัดกร่อนสภาพถนนและทำความเสียหายกับพื้นผิวถนนกินลึกมากขึ้นไปอีก จนจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเพิ่มมากขึ้นเป็น 30 ล้านดอลลาร์

ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลง ค่าแรงคนงานและเครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตต่างๆ มีการว่างงานและไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ กอปรกับตลาดในประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีการหดตัวด้วย จนเป็นผลให้ปัจจัยและวัสดุที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตภาคอุตสาหกรรมมีปริมาณเหลือเฟือและราคาลดต่ำลงกว่าปกติ อัตราดอกเบี้ยจากแหล่งเงินกู้ที่สามารถนำมาสนับสนุนโครงการลงทุนก็ลดลงจนเกือบจะต่ำสุดด้วย เหล่านี้คือโอกาสและงานที่นักการเมืองที่บริหารประเทศควรต้องรีบฉกฉวยทำด้วยความรวดเร็วและอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องพูดถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมที่ควรต้องกระทำอยู่แล้ว แต่เนื่องจาก

การปล่อยปละละเลยที่ฝังงารากลึกจนเป็นข้อจำกัดทางการเมืองที่ดำรงอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้รัฐบาลไม่สามารถตัดสินใจทำอะไรได้

ฝ่ายต่อต้านการใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ มักยกความกลัวเรื่องการขาดดุลงบประมาณภาครัฐมาเป็นข้ออ้างสำคัญในการไม่เห็นด้วย แม้ว่าโดยข้อเท็จจริงการขาดดุลเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ในระยะยาว แต่ไม่มีผู้ใดโต้แย้งว่าเราควรเลื่อนการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่กล่าวข้างต้นออกไปโดยไม่มีกำหนด อย่างไรก็ดี ในด้านการลงทุน ยิ่งลงมือทำได้เร็วเท่าไร หมายถึงจะยิ่งช่วยประหยัดงบประมาณได้มากขึ้นเท่านั้น และจะมีผลไปถึงช่วยลดการขาดดุลงบประมาณในระยะยาวด้วยแน่นอนว่า เราจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาการขาดดุลงบประมาณ แต่เวลาเหมาะสมจะมาถึงก็ต่อเมื่อระบบเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่แล้ว

นักการเมืองระดับผู้นำกลุ่มเดียวกันนี้ยังชอบอ้างการขาดดุลมาเป็นเหตุผลต่อต้านมาตรการลงทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจดังที่กล่าวข้างต้น แล้วยังเป็นผู้โหวตตัดลดงบประมาณของกรมสรรพากรของรัฐบาลสหรัฐฯ มีรายงานการศึกษาที่น่าเชื่อถือกล่าวไว้ว่า ทุกๆ 1 เหรียญที่งบประมาณถูกตัดไป จะส่งผลให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลงถึง 10 เหรียญ กล่าวในอีกทางหนึ่ง นั่นคือ จะส่งผลในท้ายที่สุดไปถึงการขาดดุลงบประมาณสุทธิเพิ่มขึ้น 9 เหรียญต่อทุกงบ 1 เหรียญที่ถูกตัดนั้น หากข้อเสนอดังกล่าวได้รับการอนุมัติโดยสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นเครื่องชี้ให้เราเห็นว่า เราอาจกำลังกลายเป็นประเทศ **“อิกนอรามิโตครี (ignoramitocracy)”** คือ *ประเทศที่การเมืองถูกขับเคลื่อนด้วยอวิชชาจนระบบเป็นอัมพาต ไม่สามารถรู้แม้กระทั่งวิธีการต่อสู้กับปัญหาสำคัญที่กำลังเผชิญ*

นักการเมืองระดับผู้นำในกลุ่มเดียวกันนี้ ยังโหวตลงคะแนนตัดลดงบประมาณโครงการช่วยเหลือทางโภชนาการแก่กลุ่มสตรีที่มีรายได้ต่ำและมีลูกเล็กเป็นวงเงินมากกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์ และลดวงเงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิตน้ำสะอาดของรัฐต่างๆ รวม 700 ล้านดอลลาร์ ความมียูของแผนงาน/โครงการเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนเป้าหมายที่ควรต้องได้รับความช่วยเหลือ แต่ยังเป็นการป้องกันปัญหาสังคม ซึ่งจะใหญ่กว่า และต้องใช้เงินงบประมาณมากกว่าในการแก้ไขปัญหาที่อาจจะมีตามมาในภาย

หลัง การตัดลดงบประมาณลง จะส่งผลต่อการขาดดุลงบประมาณเพิ่มมากยิ่งขึ้น
ในอนาคต ไม่ใช่ลดลง

นักการเมืองระดับผู้นำกลุ่มนี้อีกนั่นแหละที่กลับลำ เพราะพวกเขากลับไม่
กังวลเรื่องประเด็นการขาดดุลงบประมาณ เมื่อพวกเขาต่อต้านการครบกำหนด
อายุของมาตรการลดอัตราภาษีเงินได้แก่คนอเมริกันผู้มีระดับรายได้สูงมากในปี
2010 ของประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู. บุช ทั้งๆ ที่การขยายระยะเวลาการลด
ภาษีออกไปอีก จะทำให้เกิดการขาดดุลงบประมาณเพิ่มมากขึ้น โดยแท้จริงแล้ว
คนที่มีฐานะร่ำรวยมากอยู่แล้วจะมีเงินรายได้เป็นจำนวนมากเกินกว่าที่เขาจะ
สามารถนำมาจ่ายใช้สอยได้ไปจนชั่วชีวิต การขยายระยะเวลาลดภาษีจึงก่อ
ประโยชน์น้อยมากต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ ดังนั้น การไม่ต่ออายุการใช้มาตรการ
จะช่วยให้มีเงินงบประมาณจากการเก็บภาษีเงินได้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปใช้
สนับสนุนการจัดทำมาตรการ/โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากกว่า
และก่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมมากกว่า เช่น ใช้เป็นเงินอุดหนุนให้รัฐต่างๆ ใช้
ในการป้องกันการตกรางของครุ ตำรวจ และพนักงานดับเพลิง อย่างไรก็ตาม มีคำ
กล่าวหนึ่งจากผู้นำเสียงข้างน้อยในสภาชีเนต มิตซ์ แม็กคอนเนลล์ ในการให้
สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าว CNN ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่เป็นการพูดเพื่อประชดประชันแต่
อย่างใด ท่านกล่าวไว้ดังนี้ “การขึ้นภาษีท่ามกลางบรรยากาศที่ประเทศอยู่ภายใต้
สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำน่าจะไม่ใช่แนวความคิดที่ดี”

อีกประเด็นหนึ่งที่แม้จะดูไม่ใช่ข้อที่น่ากังวลมากนักในขณะนี้ แต่ก็อาจ
เป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดความยากลำบากมากที่สุดในอนาคต ได้แก่ ระบบการเมือง
ของสหรัฐฯ ไม่สนใจใยดีต่อการคาดการณ์ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีแนวโน้มมองโลก
ในแง่ร้ายมากขึ้นต่อกรณีการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก นักการเมืองที่ตั้งข้อ
สงสัยในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศบ่อยครั้งให้เหตุผลว่า การเฉยเมย
ของตัวเองที่จะทำอะไรต่อเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นเพราะวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้
ศึกษายังไม่มีความแม่นยำแน่นอนเพียงพอ แลมนักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง
หลายคนต่างรีบออกมายอมรับถึงความไม่แน่นอนหรือโอกาสความผิดพลาดของ
ผลการพยากรณ์ด้วย แน่นอนว่าอุณหภูมิที่ทำนายว่าเพิ่มขึ้นอาจเป็นได้ว่าเพิ่มขึ้น

น้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ แต่ก็เป็นไปได้เช่นกันที่อุณหภูมิจะเพิ่มขึ้นมากกว่าที่ทำนายไว้ก็ได้ ซึ่งในกรณีหลังนี้ถ้าเกิดขึ้น ผลที่ตามมาคือความหายนะอันใหญ่หลวงนักภายใต้ข้อมูลช่วงค่าของการเพิ่มอุณหภูมิและโอกาสความเป็นไปได้ของการเกิดที่เราได้จากการศึกษา ความไม่แน่นอนเหล่านี้ต่างหากคือสิ่งแน่นอนที่สุดที่พวกเราจะต้องรับหาแนวทางป้องกันด้วยมาตรการและวิธีการต่างๆ

การศึกษาล่าสุดด้วยวิธีการสร้างแบบจำลอง (simulations) โดยใช้แบบจำลอง Integrated Global Systems ของสถาบัน MIT คาดคะเนว่า มีโอกาส 10 เปอร์เซ็นต์ที่ค่าอุณหภูมิเฉลี่ยที่ระดับพื้นผิวโลกจะเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า 12 องศาฟาเรนไฮต์ ในปี ค.ศ. 2095 ดังที่ทราบกันระดับอุณหภูมิที่สูงมากดังกล่าวจะทำให้ทุกสรรพชีวิตในโลกนี้สูญสิ้นลง เราสามารถจัดภัยคุกคามที่วุ่นด้วยวิธีการง่ายๆ เช่น ใช้วิธีการเก็บภาษีแบบขั้นบันไดกับการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และด้วยการวางแผนจัดตารางการขยับเพิ่มภาษีที่ละขั้นเป็นระยะๆ เชื่อว่าทุกคนก็จะสามารถปรับตัวเข้ากับระบบภาษีที่กล่าวได้โดยจะไม่มีใครต้องเสียสละด้วยความเจ็บปวด

ขบวนการทางการเมืองที่มีเหตุมีผลควรจะต้องหิบบกประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้นั้นมาพิจารณา แต่นักการเมืองในสภาที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับนโยบายพลังงาน กลับปฏิเสธด้วยความตื้อรั้นว่าไม่มีปัญหานี้ นักสังเกตการณ์มืออาชีพในสภาหลายท่านพูดว่า เกือบจะไม่มีโอกาสเลยที่กฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกจะสามารถผ่านสภานำไปบังคับใช้ได้ในระยะเวลาอันใกล้นี้ ในระบบการเมืองที่ประเทศถูกขับเคลื่อนด้วยอวิชชาจนระบบเป็นอัมพาตหรืออิกนอราโมโตเครซินั้น การออกกฎหมายดังกล่าวคือเรื่องไร้สาระ หรือเป็นเรื่องที่ไม่มีความคิดทางการเมือง

เรามาถึงจุดนี้ได้อย่างไร

เป็นการฉลาดที่จะตั้งข้อสงสัยกับคำอธิบายทางเดียวที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงแต่จะเป็นความผิดพลาด ถ้าหากเราไม่ให้ความสำคัญกับคำขวัญที่เต็มไปด้วยพลัง

ที่ฝังอยู่ในความรู้สึกของสาธารณชนในช่วงระยะเวลาสามทศวรรษที่ผ่านมา นั่นคือ ความรู้สึกที่ว่ารัฐบาลคือบ่อเกิดของปัญหาทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดขึ้น นักเสรีนิยมประชาธิปไตยผู้ซึ่งคอยเฝ้ามองการทำงานของรัฐบาลและต่อต้านการใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด ซึ่งเป็นหนึ่งในกลุ่มนักสว้างคำขวัญโฆษณาชวนเชื่อดังกล่าว และแม้ว่าพวกคนเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยไม่มากนักก็ตาม แต่อิทธิพลของคำพูดของพวกเขาที่ลือออกสู่สาธารณะก็มีมากและขยายวงกว้างมากขึ้น

คำพูดที่มีอิทธิพลต่อสาธารณชนบังเกิดผลขึ้นมาได้ เป็นผลมาจากการทุ่มเงินจำนวนมหาศาลที่พวกเขาใช้จ่ายไปกับการโหมประโคมข่าวต่อสาธารณชนให้ซึมซาบกับความรู้สึกที่ว่ารัฐบาลคือตัวการของปัญหา ในบทความที่ถูกอ้างอิงบ่อยชื่อ *“ten-thousand-word (หนึ่งหมื่นถ้อยคำ)”* ของ เจน เมเยอร์ ดีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ *New Yorker* ได้เล่าไปถึงวิธีการที่ ชาร์ลส์ และ เดวิด คอช นักเสรีนิยมประชาธิปไตยทั้งสองเป็นมหาเศรษฐีระดับหลายพันล้าน เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมคอช ได้บริจาคเงินจำนวนมากกว่า 100 ล้านเหรียญในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาให้กับกลุ่มนักคิดฝ่ายขวาจัด ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ก่อตั้ง “Tea Party” และกลุ่มมวลชนอื่นๆ โดยให้มีการกิจที่สำคัญคือ การโจมตีรัฐบาลด้วยการประกาศข้อความดังที่กล่าวมา

ไม่ต้องพูดถึงว่าการกระทำของเขาเป็นธรรมและลำเอียงหรือไม่ สถานีโทรทัศน์ Fox News Channel ของ รูเพิร์ต เมอร์ด็อก ได้กระทำอย่างเดียวกันคือ เผยแพร่ข้อความโฆษณาชวนเชื่อที่ออกสู่สาธารณชนอย่างไม่หยุดหย่อนเงินให้เปล่าจำนวนมหาศาลได้ถูกสนับสนุนไปให้กับองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นคลังสมองของฝ่ายขวาให้ทำงานดังกล่าว โดยมหาเศรษฐีระดับพันล้านอย่าง ริชาร์ด เมลลอน สคาฟี เจ้าของหนังสือพิมพ์ *Pittsburgh Tribune-Review* ผู้ซึ่งเป็นทายาทผู้รับมรดกของ Mellon Fortune นอกจากนั้น ก่อนหน้านั้นเล็กน้อยมูลนิธิจอห์น เอ็ม. โอลิน ได้บริจาคเงินจำนวนเกือบ 400 ล้านเหรียญ ให้กับกลุ่มคลังสมอง สื่อสิ่งพิมพ์ และภาควิชากฎหมายและเศรษฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยชั้นนำต่างๆ ของประเทศ ทั้งหลายทั้งปวงที่กล่าวล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ

กระจายคำโฆษณาชวนเชื่อออกสู่สาธารณชน ให้มีความเชื่อว่ารัฐบาลคือตัวปัญหา และระบบตลาดเสรีที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐเท่านั้นคือทางออกของปัญหา

โดยภาพรวม การยอมทุ่มเงินจำนวนมหาศาลเพื่อการนี้ถือว่าได้ผลเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยอุ้มชูอุปถัมภ์กลุ่มองค์กรที่เพิ่งเริ่มจัดตั้งขึ้นใหม่ให้ทำหน้าที่ปลุกปั่นอารมณ์ของสาธารณชนให้เต็มไปด้วยความเกลียดชังรัฐบาลจนไม่สามารถทำงานได้ แน่แน่นอนว่านักเสรีนิยมประชาธิปไตยมีส่วนถูกต้องในเรื่องความสูญเสียเปล่าของภาครัฐซึ่งมีประวัติศาสตร์มายาวนานและเจ็บปวด และพวกเราควรขอบคุณพวกเขาด้วยซ้ำที่ช่วยเฝ้าระวังและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลไม่ให้เกิดการสูญเสียเปล่าในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล แต่กับข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่มีรัฐบาลใดมีความสมบูรณ์ หมายถึงให้ยอมรับเลยเถิดไปถึงว่า ไม่ให้รัฐบาลต้องทำอะไรเลย หรือปล่อยให้นโยบายเป็นอัมพาตไปโดยสมบูรณ์ไปเลย ควรเป็นสิ่งที่ชาวอเมริกันส่วนใหญ่ต้องการกันจริงๆ กระนั้นหรือ แม้แต่ระบบตลาดเสรีเองก็ไม่มีตลาดใดที่มีความสมบูรณ์แบบร้อยเปอร์เซ็นต์ และในการแก้ไขความไม่สมบูรณ์บางด้านนั้น รัฐบาลเท่านั้นที่จะมีบทบาทกระทำได้ดีกว่า ดังเช่นงานในด้านการป้องกันประเทศ หรือการก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะต่างๆ รวมทั้งงานด้านการบังคับใช้กฎหมายสิทธิการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ต่างๆ เป็นต้น

ในทุกประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน จะพบว่ารัฐบาลมีบทบาทสำคัญอย่างเด่นชัดในการนำไปสู่การบรรลุผลดังกล่าว ประเทศที่ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อรัฐบาลของตนมักมีแนวโน้มเช่นกันว่า เป็นประเทศที่มีการให้บริการสินค้าสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่างๆ ได้ดีที่สุด มีระดับของการฉ้อราษฎร์บังหลวงน้อยที่สุด และประชาชนมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อคนสูงสุด ในทางตรงกันข้าม ประเทศที่มีรัฐบาลอ่อนแอมากๆ เช่น โซด้า โชมาลี ชูตาน มักพบว่ามียุทธศาสตร์ตลาดอ่อนแอขาดความน่าเชื่อถือ ประชากรมีระดับรายได้เฉลี่ยต่ำมาก มีสถิติอาชญากรรมและความรุนแรงสูง และประชาชนส่วนใหญ่มองรัฐบาลของตัวเองว่าไร้ประสิทธิภาพและเต็มไปด้วยการฉ้อราษฎร์บังหลวง ถ้าถูกบังคับ

ให้เลือกระหว่างสองประเทศคือ นิวซีแลนด์และไอร์แลนด์ เชื่อได้ว่าส่วนใหญ่ของคนอเมริกันจะเลือกอยู่ที่ประเทศนิวซีแลนด์มากกว่า ข้อแตกต่างในเรื่องคุณภาพและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลไม่ใช่เหตุผลเดียวที่ใช้ในการตัดสินใจ แต่ยังมีเหตุผลอื่นๆ อีกที่มีความสำคัญ

ข้อเท็จจริงที่ว่า มีกิจกรรมจำนวนมากที่จะกระทำให้สำเร็จได้ต้องอาศัยคนหลายคนร่วมมือกัน หมายความว่า รัฐบาลต้องหาทางจัดเก็บภาษีเพื่อให้มีแหล่งเงินได้มาจ่ายให้กับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้น บ่อยครั้งที่นักเสรีนิยมประชาธิปไตยและนักต่อต้านรัฐบาล ประณามการเก็บภาษีภาคบังคับว่าเป็นการปล้น แต่ก็จะมีรัฐบาลใดสามารถทำงานได้เลยถ้าปล่อยให้แหล่งเงินที่จะนำมาใช้จ่ายขึ้นอยู่กับความเสี่ยงโดยสมัครใจของผู้เสียภาษีเพียงฝ่ายเดียว ดังนั้น ถ้าไม่มีการจัดเก็บภาษีภาคบังคับก็จะเป็นไปไม่ได้ที่จะมีรัฐบาล และหากไม่มีรัฐบาลก็เท่ากับไม่สามารถมีกองทัพ และเมื่อไม่มีกองทัพ ประเทศของคุณก็จะถูกรุกรานจากประเทศอื่นที่มีกองทัพ และเมื่อทุกอย่างจบลง คุณก็จะถูกบังคับให้จ่ายภาษีให้กับรัฐบาลของประเทศที่มารุกรานนั้น

ดังนั้น ถ้าไม่มีทางเลือกอื่นใดที่ดีกว่าและจำต้องอยู่ภายใต้รัฐบาลที่มีอำนาจออกกฎหมายให้เสียภาษีภาคบังคับ ทางเลือกที่ดีที่สุดที่ควรกระทำคือ พยายามเลือกรัฐบาลที่สามารถใช้เงินของพวกเราสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์สูงสุดให้แก่พวกเรา เราต้องคิดกันอย่างจริงจังว่า เราควรจะทำแบบสถาบันชาติที่เรียกว่า “รัฐบาล” กันอย่างไร และจะติดตามการทำงานของสถาบันนี้อย่างไรจึงจะดีที่สุด เราควรต้องมีการสนทนาพูดคุยกันอย่างกว้างขวางว่าเราต้องการบริการสาธารณูปโภคประเภทใด ใครจะเป็นผู้จ่ายค่าลงทุน และ/หรือจะหาแหล่งเงินจากที่ใดมาสนับสนุน ในขณะที่เรายังไม่เคยทำอะไรในเรื่องเหล่านี้เลย

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้นเลยในประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ที่มีระดับการศึกษาและทักษะของแรงงานสูงสุดเช่นประเทศของเรา แต่ชาวดีก็ยังมีอยู่ ซึ่งพวกเราจะสามารถช่วยกันไขกุญแจที่ล็อกพวกเราไว้ ที่เป็นเช่นนั้นเป็นเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นมิได้เป็นผลพวงมาจากความแตกต่างของค่านิยมที่ไม่มีทางรวมขอมกันได้ แต่เป็นเพราะ

ความเข้าใจที่แตกต่างกันเกี่ยวกับกลไกการทำงานของ “มือที่มองไม่เห็น” หรือ “การแข่งขัน”

เหตุใดกลไก “มือที่มองไม่เห็น” จึงไม่ทำงาน

ไม่ต้องมีข้อสงสัยเลยว่า **มือที่มองไม่เห็น** ของ อדם สมิท เป็นความรู้เชิงลึกที่ล้ำสะเทือนไปทั่วทั้งวงการเศรษฐศาสตร์ กล่าวโดยย่อคือ ผู้ผลิตจะเร่งรีบบริบทสินค้าที่ปรับปรุงรูปแบบใหม่และด้วยนวัตกรรมการผลิตใหม่ที่ช่วยประหยัดต้นทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแย่งส่วนแบ่งการตลาดและกำไรจากคู่แข่งให้ได้มากที่สุด ในระยะสั้นผู้ผลิตอาจจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ อย่างไรก็ตาม ในเวลาไม่นาน จะมีผู้ผลิตคู่แข่งรายอื่นๆ ดำเนินพฤติกรรมอย่างเดียวกัน หรือลอกเลียนแบบนวัตกรรมกันเพื่อผลิตสินค้าออกสู่ตลาด และผลที่ตามมาจากการแข่งขันคือ ราคาสินค้าจะลดลง (ตามต้นทุนการผลิตที่ลดลงนั้น) และในท้ายที่สุดผู้บริโภคจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการแข่งขันโดยได้บริโภคสินค้าที่มีราคาถูกลง

อย่างไรก็ดี เหล่าสาวกรุ่นใหม่หลายคนของสมิท ชอบที่จะเข้าใจทฤษฎีมือที่มองไม่เห็นในมุมมองที่กว้างกว่านั้น นั่นคือ เขาเชื่อว่า ตลาดจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือชี้นำพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลที่สนใจแต่ความต้องการของตัวเองให้ทำการผลิตสินค้า/บริการที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อสังคมโดยส่วนรวมเสมอ อย่างไรก็ตาม ข้อความที่สมิทเขียนไว้จริงๆ รอบคอบกว่านั้นมาก นั่นคือ เขาเขียนไว้ว่า เจ้าของธุรกิจที่แสวงหากำไร “มุ่งทำแต่เพื่อผลประโยชน์ของตัวเองเท่านั้น และเช่นเดียวกับกรณีอื่นๆ จะถูกนำทางด้วยกลไกของมือที่มองไม่เห็น ซึ่งส่งเสริมและนำไปสู่ผลลัพธ์สุดท้าย ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เขาตั้งใจให้เกิดขึ้น **แต่ก็ไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะเลวร้ายต่อสังคมส่วนรวมเสมอไป แม้ผลสุดท้ายที่ได้มันจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่เขาตั้งใจให้เกิดขึ้นก็ตาม** (ข้อความที่เป็นตัวเอน ผู้เขียนเพิ่มเติมขึ้นเอง)”

ในความคิดของสมิทเอง เขาไม่เคยเชื่อว่ามือที่มองไม่เห็นจะการันตีผลลัพธ์ที่ดีต่อสังคมส่วนรวมเสมอไปในทุกกรณี ความเคลือบแคลงใจของเขาเห็นได้จากข้อความที่เขาเคยเขียนไว้ว่า “นักธุรกิจที่อยู่ในการค้าเดียวกัน ไม่ค่อย

พบกันบ่อยแม้เพื่อการสนุกรสนานรื่นเริงบันเทิง แต่ถ้ามีการพบปะพูดคุยกันทีไร จะจบลงด้วยการสมรู้ร่วมคิดกันทำในสิ่งที่ไม่เป็นผลดีต่อสาธารณชนส่วนรวม เช่น การออกอุบายร่วมกันหาทางขึ้นราคาสินค้า” แต่ความเชื่อที่ชัดเจนว่าเป็นของสมิทจริงๆ คือ ความเชื่อที่ว่า พฤติกรรมที่สนใจแต่ความต้องการของตัวเองของปัจเจกบุคคล บ่อยครั้งจะนำไปสู่การได้ผลลัพธ์ที่ติดลบต่อสังคมส่วนรวม

เช่นเดียวกับสมิท นักต่อต้านระบบตลาดที่เป็นฝ่ายหัวก้าวหน้ายุคปัจจุบัน มักจะกล่าวโทษการไม่สามารถป้องกันการสมรู้ร่วมคิดกันว่า เกิดจากมีการจำกัดการแข่งขัน แต่การจำกัดการแข่งขันในยุคของสมิทกระทำได้ง่ายกว่าในยุคปัจจุบัน ความท้าทายที่แท้จริงของทฤษฎีมือที่มองไม่เห็น จึงได้แก่ความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในความหมายของกลไกมือที่มองไม่เห็นนั่นเอง

ชาร์ลส์ ดาร์วิน นับเป็นบุคคลแรกๆ ที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนกับปัญหาที่เกิดจากการแข่งขัน แก่นกลางหนึ่งในความรู้ความเข้าใจทางธรรมชาติวิทยาของเขาคือ การคัดเลือกพันธุ์โดยธรรมชาติ ธรรมชาติชอบที่จะคัดเลือกให้ลักษณะทางพันธุกรรมและ/หรือพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเด่นของสิ่งมีชีวิตหนึ่ง (สัตว์แต่ละตัว) ให้ดำรงอยู่ต่อไป ไม่ใช่เพื่อให้สิ่งมีชีวิตทั้งกลุ่มดำรงอยู่ เขารู้ว่า บางครั้งความต้องการหรือประโยชน์ของแต่ละปัจเจกกับความต้องการหรือประโยชน์ของกลุ่มก็เกิดสอดคล้องร่วมกันได้ ซึ่งหากเป็นกรณีหลังนี้ เราจะได้ผลลัพธ์ที่คล้ายคลึงกับที่เรียกกันผ่านมามีว่า มือที่มองไม่เห็น ดังที่อธิบายข้างต้น ตัวอย่างเช่น พันธุกรรมกลายพันธุ์ที่เกิดในนกเหยี่ยวตัวหนึ่งที่ช่วยให้มันมองเห็นได้ไกล อันเป็นประโยชน์ต่อนกเหยี่ยวตัวนั้นตัวเดียว แต่ถ้าสามารถแพร่กระจายไปยังนกเหยี่ยวตัวอื่นๆ ด้วย ก็จะช่วยให้นกเหยี่ยวทั้งฝูงหรือทั้งเผ่าพันธุ์ได้ประโยชน์ตามไปด้วย

อย่างไรก็ดี ในกรณีอื่นๆ การกลายพันธุ์ที่เป็นผลดีต่อตัวสัตว์หนึ่งๆ พบว่า อาจก่อให้เกิดผลเสียใหญ่หลวงต่อสัตว์ทั้งกลุ่ม นี่คือข้อเท็จจริงของผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับการกลายพันธุ์ที่ให้แต้มต่อในการต่อสู้ของสัตว์ตัวหนึ่งในการแข่งขันกับสัตว์ตัวอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มสายพันธุ์เดียวกัน ปริมาณมวลสารในร่างกาย หรือน้ำหนักของสัตว์เพศผู้คือประเด็นการกลายพันธุ์ที่เป็นปัญหาที่กำลังพูดถึงนี้

สัตว์เพศผู้ที่มีกระดูกสันหลังส่วนใหญ่มักพบว่าจะสามารถมีคู่ได้มากกว่าหนึ่งตัว และสัตว์เพศผู้ตัวที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจะมีความสำคัญ เพราะเท่ากับกีดกันหรือลดโอกาสของเพศผู้ตัวอื่นในการผสมพันธุ์กับเพศเมีย และทำให้เพศผู้ตัวอื่นหมดโอกาสแพร่เชื้อพันธุกรรมของตัวเองสู่รุ่นลูกหลานต่อไปด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ต้องประหลาดใจแต่อย่างใดที่เห็นการต่อสู้อย่างเอาเป็นเอาตายระหว่างสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังเพศผู้ด้วยกันเองเพื่อแย่งชิงเอาเพศเมีย ซึ่งขนาดของตัวสัตว์จะเป็นปัจจัยกำหนดการแพ้ชนะ และเป็นที่มาของวิวัฒนาการการแข่งขันด้วยกำลัง ซึ่งนำไปสู่การขยายพันธุ์สัตว์ที่มีขนาดตัวใหญ่มากขึ้น

เมื่อนำเป็นตัวอย่างของสัตว์ขนาดใหญ่ที่เหมาะสมจะนำมาอธิบายในขั้นนี้ เพศผู้ที่พบเห็นทั่วไปมีน้ำหนักเกือบ 6,000 ปอนด์ หนักกว่าเพศเมียมากกว่าหกเท่า และหนักพอๆ กับเรื่อนำร่องลินคอล์น SUV ของสหรัฐอเมริกา ในฤดูผสมพันธุ์จะพบเห็นเมื่อน้ำเพศผู้ต่อสู้กันอย่างดุเดือดนานนับเป็นชั่วโมงๆ กว่าจะยุติลง จนกว่าตัวหนึ่งจะยอมล่าถอยไปด้วยความพ่ายแพ้ เต็มไปด้วยเลือด และอ่อนแรง เพศผู้ตัวที่ได้รับชัยชนะได้สิทธิครอบครองเพศเมียเกือบทุกตัวที่มีอยู่ในฝูง ซึ่งอาจมีนับเป็นจำนวนร้อยตัว ขณะที่เพศผู้ที่มีขนาดใหญ่กว่าคู่ต่อสู้ จะทำให้มันได้เปรียบกว่าและสามารถได้รับชัยชนะในการต่อสู้ แต่ขนาดตัวที่ใหญ่มากเกินไปจะเป็นอันตรายต่อเมื่อน้ำเพศผู้โดยรวม เพราะจะทำให้มีโอกาสถูกจู่โจมได้ง่ายจากสัตว์ที่เป็นศัตรู เช่น ปลาฉลาม

สมมติถ้าให้โอกาสสัตว์เหล่านี้หลีกเลี่ยงลงคะแนนกับข้อเสนอให้มีการลดน้ำหนักของสัตว์ทุกตัวลงครึ่งหนึ่ง ไม่มีเหตุผลอันใดเลยที่เมื่อน้ำเพศผู้จะไม่สนับสนุน ทั้งนี้เพราะขนาดน้ำหนักของสัตว์โดยเปรียบเทียบกันยังจะเป็นปัจจัยกำหนดผลการแพ้-ชนะในการต่อสู้เหมือนเดิมทุกประการไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การลดขนาดน้ำหนักของสัตว์ทุกตัวที่กล่าวจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผลลัพธ์ของการต่อสู้แข่งขัน แต่จะมีผลช่วยลดความเสี่ยงให้กับสัตว์ทุกตัวที่จะถูกปลาฉลามกิน แน่แน่นอนว่าไม่มีวิธีการในทางปฏิบัติที่จะให้เมื่อน้ำทำตามข้อเสนอที่กล่าวได้ รวมทั้งในทางทฤษฎีก็จะมีเมื่อน้ำเพศผู้ตัวโดยอมทำตามแต่ฝ่ายเดียวด้วย เพราะนั่นหมายถึงจะทำให้ตัวเองมีขนาดลดลงเมื่อเทียบกับเพศผู้ตัวอื่น ซึ่งจะยังทำให้โอกาสได้คู่ผสมพันธุ์ยิ่งลดลง

ประเด็นผลประโยชน์ขัดกัน (ระหว่างส่วนตนกับส่วนรวม) ในทำนองคล้ายคลึงกัน ซึ่งซึมซับอยู่ในพฤติกรรมของมนุษย์ เมื่อประโยชน์ที่เขาได้รับขึ้นอยู่กับ การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของคนอื่นด้วยว่าจะตอบโต้อย่างไร ตัวอย่างที่ให้ไว้โดยนักเศรษฐศาสตร์นาม โทมัส เชลลิง สามารถใช้สะท้อนสาระสำคัญของประเด็นที่กล่าวถึงได้อย่างดีเยี่ยม เชลลิงกล่าวว่า นักกีฬาออกกู๊้ซึ่งมีอิสระในการตัดสินใจว่าจะสวมหรือไม่สวมหมวกกันน็อคก็ได้เมื่อลงสเก็ตในสนาม แต่เมื่อให้ลงคะแนนเสียงในประเด็นนี้ นักกีฬาออกกู๊้ทุกคนต่างออกเสียงสนับสนุนให้ออกกฎข้อบังคับให้มีการสวมหมวกกันน็อค เชลลิงแปลกใจว่า ถ้าหมวกกันน็อคมีความสำคัญถึงขนาดนั้นจริงๆ ทำไมพวกเขาไม่สวมมันล่ะ ทำไมจึงต้องให้ออกเป็นกฎบังคับกันด้วย

คำตอบของเขาได้จากการเริ่มตั้งข้อสงสัยเกิดว่า การที่นักออกกู๊้สเก็ตโดยยอมไม่สวมหมวกกันน็อคทั้งที่เป็นอันตราย เป็นเพราะเขาคิดว่าจะช่วยเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่น สามารถมองเห็นและได้ยินเสียงชัดเจรมากขึ้นในขณะที่กำลังแข่งขัน หรือสามารถตะโกนข่มขู่คู่ต่อสู้ได้สะดวก ข้อได้เปรียบเล็กๆ น้อยๆ ที่เป็นรูปธรรมเหล่านี้มีอิทธิพลอยู่เหนือความกังวลเกี่ยวกับโอกาสการได้รับบาดเจ็บจากการไม่สวมหมวกกันน็อคซึ่งเป็นนามธรรม จนทำให้พวกเขายอมรับกับความเสี่ยงกับอันตรายที่จะมีขึ้นนั้น แต่ข้อขัดแย้งของเรื่องนี้อยู่ที่ว่า ถ้าหากนักกีฬาทุกคนลงเล่นโดยไม่มีใครสวมหมวกกันน็อคกันเลย ก็จะไม่มีการได้เปรียบเสียเปรียบกว่ากัน ขณะที่ทุกคนก็มีโอกาสได้รับอันตรายเท่ากันทุกคนด้วย ดังนั้นวิธีการที่ดีกว่าโดยที่ไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบกว่ากันและปลอดภัยเท่ากันทุกคนก็คือ การสวมหมวกกันน็อค และนี่คือเสน่ห์ดึงดูดของการมีกฎบังคับให้สวมหมวกกันน็อคในเวลาลงเล่นในสนาม

ข้อวินิจฉัยของ โทมัส เชลลิง ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัญหาที่นักออกกู๊้เผชิญ ไม่ใช่เรื่องของความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ข้อมูลมีไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ การขาดการควบคุมตัวเอง หรือความด้อยทางภูมิปัญญาไม่รู้ถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการไม่สวมหมวกกันน็อค ซึ่งทุกข้อเหล่านี้บ่อยครั้งถูกนำมาใช้อ้างเป็นเหตุผลในการเข้าแทรกแซงของรัฐ และชัดเจนว่าไม่ได้เกิดจากการแข่งขันที่ไม่

เพียงพอหรือต้องการทำให้การแข่งขันดุเดือดมากขึ้น แต่เป็นปัญหาที่เกิดจากการกระทำคนหมู่มาก (collective action problem) ถ้านักกีฬาคนหนึ่งสวมหมวกกันน็อคแต่อีกคนไม่สวม คนที่สวมก็คิดว่าตนเสียเปรียบ จึงเปลี่ยนใจไม่สวมทั้งที่ก็รู้ว่ามันอันตราย ดังนั้น นักกีฬาต้องการให้มีกฎบังคับการสวมหมวกกันน็อค เพราะเป็นวิธีการเดียวที่เขาสามารถเล่นกีฬาได้อย่างปลอดภัยและเสมอภาคเท่าเทียมกัน การกระตุ้นเตือนด้วยป้ายที่แขวนให้เห็นหน้าห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของนักกีฬาที่เขียนเพียงว่า “หมวกกันน็อคช่วยลดอันตรายจากการบาดเจ็บ” ไม่รุนแรงเพียงพอที่จะทำให้เขาคล้อยตาม จึงไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ จะต้องบังคับด้วยการออกเป็นกฎระเบียบเท่านั้น

ในประเด็นนี้ฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตยทั่วทั้งดิง โดยตั้งคำถามว่า *การออกกฎข้อบังคับให้นักกีฬาออกก็สวมหมวกกันน็อคเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในการตัดสินใจด้วยตัวเองหรือไม่* ข้อท้วงติงนี้คล้ายคลึงกับการตั้งคำถามว่า *การมีข้อตกลงการควบคุมอาวุธสงครามถือเป็นการละเมิดสิทธิของกองทัพในการเลือกที่จะจัดซื้อระเบิดจำนวนมากมายเท่าไรก็ได้ตามใจชอบใช่หรือไม่* แน่นอนว่าประเด็นการละเมิดสิทธิของบุคคลหรือหน่วยงานนั้นคือวัตถุประสงค์ของกฎหมายหรือข้อตกลงเหล่านี้ พรรคการเมืองที่ต้องการแก้ปัญหาผลประโยชน์ขัดกันของคนหมู่มาก ตระหนักดีว่ามีทางเดียวเท่านั้นที่สามารถสนองความต้องการของคนหมู่มากได้ดีที่สุด ก็โดยการจำกัดความสามารถและ/หรือพฤติกรรมการจะทำอะไรก็ได้ตามใจตัวเองของพวกเขา

จอห์น สจ๊วต มิลล์ นักเศรษฐศาสตร์นามระบืออีกท่านหนึ่งกล่าวไว้ในหนังสือ *On Liberty* ว่า การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลสามารถทำได้ ถ้าไม่มีวิธีการอื่นใดที่ดีกว่าในการป้องกันอันตรายหรือความเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่น กฎหมายหมวกกันน็อคของนักฮอกกี้ดูน่าจะเข้าข่ายสอดคล้องกับหลักเกณฑ์นี้ เพราะการที่ผู้เล่นรายหนึ่งหรือฝ่ายหนึ่งสเก็ตโดยไม่สวมหมวกกันน็อค มีผลเท่ากับเป็นการทำร้ายผู้เล่นคนอื่นที่เป็นคู่แข่ง โดยการทำให้โอกาสการได้รับชัยชนะของพวกเขามีลดลง ซึ่งเป็นผลตามมาที่พวกเขาต้องตั้งข้อกังวลจริงๆ

ปัญหาผลประโยชน์ส่วนตนขัดกับผลประโยชน์ส่วนรวม สามารถเป็นต้นเหตุแห่งความล้มเหลวของการแข่งขันในตลาดเสรี กรณีความอยู่รอดทางพันธุกรรมของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน ได้ยกตัวอย่างการต่อสู้ของแมวป่าทะเลเพื่อแย่งชิงคู่ผสมพันธุ์ ซึ่งได้แยกแยะให้เห็นถึงความแตกต่างของผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม สามารถใช้หลักเดียวกันอธิบายให้เห็นว่า ทำไมทฤษฎีมือที่มองไม่เห็นของ อדם สมิท จึงไม่สามารถนำไปสู่การได้มาโดยอัตโนมัติถึงระดับของความปลอดภัยที่ดีที่สุดในสถานที่ทำงาน ทฤษฎีเริ่มต้นด้วยการตั้งข้อสังเกตว่า ถ้าสมมติให้ปัจจัยกระทบต่อการตัดสินใจอื่นๆ อยู่คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง งานที่มีความเสี่ยงสูงจะได้รับค่าตอบแทนมากกว่างานที่มีความเสี่ยงน้อยกว่าด้วยเหตุผล 2 ประการคือ 1) เนื่องจากผู้ว่าจ้างสามารถประหยัดเงินที่ไม่ต้องลงทุนติดตั้งเพิ่มเติมเครื่องมืออุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย จึงสามารถว่าจ้างแรงงานโดยจ่ายในอัตราค่าจ้างแพงขึ้น และ 2) เนื่องจากคนทำงานโดยทั่วไปชอบที่จะทำงานที่มีความปลอดภัย เขาจึงจะเลือกทำงานที่มีความปลอดภัยมากกว่า ยกเว้นแต่ว่างานที่มีความเสี่ยงยอมจ่ายค่าตอบแทนให้มากกว่า

จากคำอธิบายที่เป็นมาตรฐานของทฤษฎีนี้ ข้อเท็จจริงที่ว่า คนทำงานเต็มใจยอมทำงานที่มีความปลอดภัยน้อยแต่ได้รับอัตราค่าตอบแทนสูง มีนัยความหมายว่า เงินเพิ่มพิเศษที่ได้รับนั้นมากเพียงพอที่จะชดเชยอันตรายจากความไม่ปลอดภัยในการทำงานที่มีมากขึ้นได้ แต่นัยความหมายดังกล่าวกระทำบนข้อสมมติว่า เงินเพิ่มพิเศษจะถูกวัดหรือประเมินมูลค่าในรูปจำนวนเงินเพิ่มที่จะสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อคนงานได้รับค่าจ้างแรงงานมากขึ้น ยังมีข้อดีอีกประการหนึ่งที่จะมีตามมา นั่นคือ ไม่เพียงแต่เขาจะสามารถบริโภคมากขึ้นในรูปจำนวนสิ่งของ แต่ยังสามารถบริโภคได้มากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น

ผู้คนทั่วไปต่างต้องการส่งบุตรหลานของตนเข้าศึกษาในโรงเรียนที่ดีมีชื่อเสียง คนงานก็เช่นเดียวกัน บางคนจึงอาจยอมรับงานที่เสี่ยงแต่ได้รับค่าตอบแทนสูง เพื่อที่จะมีระดับเงินได้สูงเพียงพอกับการซื้อและผ่อนส่งบ้านที่อยู่ใกล้ที่ตั้งของโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเพื่อจะได้สิทธินำบุตรหลานตนเข้าศึกษา คนงานคนอื่นๆ

ก็คิดอย่างเดียวกัน และเนื่องจากคุณภาพของโรงเรียนคือแนวคิดเชิงเปรียบเทียบ ดังนั้น เมื่อคนงานอื่นๆ ทุกคนกระทำอย่างเดียวกันคือ ยอมรับทำงานที่มีความเสี่ยงสูงเพื่อรายได้ที่สูงมากขึ้น เพื่อที่จะได้ซื้อบ้านในเขตที่ตั้งโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ผลลัพธ์ที่จะมีตามมาในที่สุดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ ราคาบ้านที่ตั้งในเขตที่มีโรงเรียนดีมีชื่อเสียงจะทะยานสูงขึ้นจากการแข่งขันแย่งกันซื้อบ้าน และในที่สุดอีกเช่นกันที่ทุกคนจะต้องทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยน้อยลง และโดยที่มิคนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการคือ ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนดีมีคุณภาพที่ดูเหมือนน่าจะเป็นไปได้มาตั้งแต่แรก ในทำนองเดียวกับการแข่งขันสะสมอาวุธสงคราม ซึ่งประเทศที่กระทำคิดว่าจะทำให้มีความมั่นคงมากขึ้น แต่เมื่อทุกประเทศต่างกระทำเหมือนกัน ก็จะไม่มีการได้มีความมั่นคงมากไปกว่ากันดังที่เคยเป็นมาในอดีต

คนทำงานที่ประสบกับแรงจูงใจที่กล่าว อาจชอบทางเลือกที่ทุกคนทำงานภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ปลอดภัยมากกว่าแม้ว่าจะได้รับอัตราค่าจ้างที่ลดลง แต่เนื่องจากคนงานแต่ละคนจะสามารถควบคุมทางเลือกการตัดสินใจของตนเองเท่านั้น ไม่สามารถควบคุมทางเลือกการตัดสินใจของคนอื่น ถ้ามีคนงานคนใดตัดสินใจเลือกทำงานที่มีความปลอดภัย ในขณะที่คนงานอื่นๆ ไม่เลือกกระทำอย่างเดียวกัน ก็เท่ากับว่าคนงานคนแรก que เลือกตัดสินใจจะถูกบังคับให้ส่งบุตรหลานของเขาไปเข้าโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำกว่า ดังนั้น การจะได้ผลลัพธ์ที่ทุกคนปรารถนา จะต้องพร้อมเพรียงปฏิบัติในทางเดียวกันเท่านั้น การจะปล่อยให้คนใดคนหนึ่งตัดสินใจเองจะไม่บังเกิดผล เพราะจะไม่สามารถกำจัดสิ่งจูงใจให้ยอมรับงานเสี่ยงแต่ได้เงินดีดังที่กล่าวมา

ความคิดสั้นๆ เกี่ยวกับเสรีภาพ

สมัยเป็นนักเรียนมัธยม เมื่อผมอ่านหนังสือของ จอห์น สจ๊วต มิลล์ และพบข้อความที่เขียนไว้ว่า *การป้องกันเพื่อไม่ให้ทำร้ายผู้อื่น คือเหตุผลเดียวเท่านั้นที่สมเหตุสมผลทำให้ต้องมีการจำกัดเสรีภาพของบุคคล* แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้ผม

ก็ยังเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น แม้ว่ามิลล์จะไม่ใช่นักเสรีนิยมประชาธิปไตย แต่นักเสรีนิยมประชาธิปไตยต่างชอบอ้างและยอมรับกับแนวคิดดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กิติ บัญญัติรายการพฤติกรรมที่ควรต้องมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพ พบว่ามีมากกว่าที่ฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตยและนักเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลคิดถึงกันโดยทั่วไป

เนื่องจากข้อคัดค้านรุนแรงที่สุดต่อนโยบายที่เป็นในการช่วยพลิกฟื้นสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศ เกือบทั้งหมดเกิดจากฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย และพรรคการเมืองฝ่ายขวา หลักการและเหตุผลประกอบข้อคัดค้านจึงควรต้องนำมาพิจารณากันอย่างรอบคอบ ไม่เหมือนนักวิจารณ์ที่อยู่ฝ่ายซ้าย ผมจะยอมรับข้อสมมติพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย นั่นคือ ตลาดมีการแข่งขัน มนุษย์ทุกคนมีเหตุผล และรัฐบาลจะต้องผ่านภาระการพิสูจน์อย่างหนักก่อนที่จะสามารถจำกัดสิทธิเสรีภาพในการกระทำของพลเมืองคนใดก็ตาม แม้ว่า มีเหตุผลสมควรพอที่จะตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบความมีอยู่จริงของแต่ละข้อสมมติข้างต้น แต่การขัดแย้งกันภายในของตัวกรอบแนวคิดของฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตยเอง จะปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนขึ้นโดยที่เราไม่จำเป็นต้องทำการตรวจสอบ

ข้อบกพร่องร้ายแรงในกรอบความคิดของฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย เป็นผลมาจากข้อสังเกตหนึ่งซึ่งโดยตัวของมันเองไม่มีใครโต้เถียงได้ นั่นก็คือ ในวิถีการดำเนินชีวิตที่สำคัญหลายด้านของมนุษย์นั้น ผลงานจะถูกเปรียบเทียบกับคนอื่น ตัวอย่างเช่น รายได้ของนักเทนนิสมืออาชีพไม่ได้ขึ้นอยู่กับว่าเขา/เธอเล่นได้ดีขนาดไหนในเชิงปริมาณ แต่ขึ้นอยู่กับว่าเขา/เธอเล่นได้ดีขนาดไหนเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งคนอื่นในการแข่งขันนั้น รางวัลเงินตอบแทนที่ขึ้นอยู่กับอันดับตำแหน่งของตัวเอง จะตัดทอนสมมติฐานใดๆ เกี่ยวกับการรอมชอมไม่ขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งนี่แหละเป็นพื้นฐานของกรณีระบบตลาดที่ไม่มีการควบคุมของฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย

นักเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลมิได้เป็นฝ่ายเดียวที่ไม่เข้าใจหลักตรรกะที่ดำรงอยู่ในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนซื้อขายของตลาด แต่ความเชื่อที่ยึดมั่นโดยนักคิดหัวก้าวหน้าหลายคนก็เป็นปรปักษ์กับหลักตรรกะของตลาดดังที่กล่าวด้วยเช่น

กัน แม้ว่าปัญหาหลายเรื่องในระบบเศรษฐกิจและการเมืองของเราที่ฝ่ายหัวก้าวหน้าหยิบยกเป็นประเด็นต่อต้านจะเป็นความจริง แต่สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว พวกเขายังมีความเข้าใจผิดอยู่มาก และเป็นที่มาของแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ผิดพลาดตามมาด้วย

ตัวอย่างเช่น นักคิดหัวก้าวหน้าฝ่ายซ้ายหลายคน เชื่อว่าความล้มเหลวของตลาดมีสาเหตุมาจากการที่ตลาดมีการแข่งขันไม่เพียงพอ แต่โดยแท้จริงแล้วตัวปัญหาอยู่ที่คุณสมบัติพื้นฐานของการแข่งขันเอง ตลาดในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันมากกว่าตลาดในยุคใดๆ ที่ผ่านมาเสียอีก แต่ข้อเท็จจริงนี้มีส่วนช่วยน้อยมากในการช่วยจำกัดขอบเขตความล้มเหลวของตลาดให้ลดลง แต่กลับช่วยมากในการขยายความล้มเหลวให้มีมากขึ้นเกินความเป็นจริง

ภัยทางอ้อม

ประเด็นเฉพาะที่ทำให้ผมและเพื่อนที่อยู่ฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตยเลิกคบกันเร็วที่สุดก็คือ ความเห็นที่เกี่ยวกับการจะนับว่าพฤติกรรมใดก่อให้เกิดภัยหรืออันตรายต่อผู้อื่น พวกเราทุกคนต่างเห็นพ้องต้องกันว่า เป็นเหตุผลอันชอบธรรมที่รัฐบาลจะต้องมีมาตรการห้ามพฤติกรรมการลักขโมยทรัพย์สินของผู้อื่นหรือห้ามการทำร้ายผู้อื่น เพราะเห็นชัดเจนว่าเป็นการกระทำความเสียหายต่อผู้อื่นโดยตรง แต่ความยากลำบากอยู่ที่

พฤติกรรมที่มีผลทางอ้อมทำให้เกิดภัยหรืออันตรายต่อผู้อื่น จะกำหนดขึ้นได้หรือไม่ และจะกำหนดอย่างไร

ตัวอย่างเช่น นักบินจักรยานที่แอบกินยาได้ป้อนาบอลิสเตียรอยด์ก่อนลงแข่ง แม้ว่าเขาจะไม่ได้ทำร้ายคู่แข่งทางตรง แต่ก็เป็นไปได้ว่าเขาอาจสร้างความสูญเสียให้กับคู่แข่งได้ในทางอ้อม ในกรณีนี้คู่แข่งมีทางเลือกตัดสินใจสองแนวทางคือ 1) เขาเลือกไม่ไต่ปยา ซึ่งทำให้แพ้การแข่งขันไป และจะทำให้สูญเสียผลตอบแทนที่ควรจะได้รับจากการลงทุนไปมากกับความพยายามและเวลาฝึก

ซ่อมที่เสียไป หรือ 2) เขาอาจเลือกเพิ่มคุณภาพการแข่งขันให้กับตัวเองโดยการกินยาโด๊ปเช่นกัน ซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้เขาต้องเสี่ยงกับปัญหาสุขภาพในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นกรณีทางเลือกใด พฤติกรรมของนักปั่นจักรยานคนแรกอาจถือว่าได้ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่เขาคิดเป็นมูลค่ามากกว่าในกรณีที่เขาถูกจับจ้องทำร้ายร่างกายเสียอีก

หรือแม้แต่ในกรณีที่รถจักรยานของเขาถูกขโมยไป ก็ยังอาจมีมูลค่าความเสียหายน้อยกว่าด้วยซ้ำ

อย่างไรก็ตาม กรณีนี้นักเสรีนิยมประชาธิปไตยหลายคนยืนยันว่าเป็นสิทธิเสรีภาพของนักปั่นจักรยานที่จะกินยาเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ตัวเอง ถ้านั่นเป็นความต้องการของเขา แต่คำถามคือ

ทำไมจึงควรยอมให้สิทธิเสรีภาพนั้นสามารถละเมิดหรือตีกินสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นที่ต้องการรอดพ้นจากความเสียหาย ทำไมจึงไม่ต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่มีผลเป็นการทำร้ายผู้อื่นเพียงเพราะเป็นผลทางอ้อม

ถ้าหลักการทำร้ายผู้อื่นของมิลล์ มีความหมายและมีเหตุผลเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือกันจริงๆ พฤติกรรมที่ส่งผลทำร้ายผู้อื่นในทางอ้อมก็ควรต้องถูกนับให้มีการจำกัดเสรีภาพด้วย แนวความคิดของผมที่ให้นับพฤติกรรมที่มีผลทำร้ายผู้อื่นทางอ้อมเป็นพฤติกรรมต้องห้ามด้วย อาจถูกมองว่าเป็นการขยายขอบเขตการลิดรอนสิทธิเสรีภาพ แต่ก็ยังเป็นแนวความคิดที่แม้แต่ักเสรีนิยมประชาธิปไตยเองก็พบกับความยากลำบากในการหาเหตุผลมาหักล้าง เราจะเห็นว่าแม้เมื่อให้นักเสรีนิยมประชาธิปไตยมีสิทธิเสรีภาพโดยสมบูรณ์ในการที่จะร่วมกับบุคคลใดก็ได้จัดตั้งสังคมใหม่ในรูปแบบที่ตัวเองต้องการขึ้นมา พวกเขาจะพบกับเหตุผลโดยไม่มีทางเลือกที่จะต้องร่วมกับคนที่มีความผิดที่มีพฤติกรรมที่ส่งผลทำร้ายผู้อื่นในทางอ้อมพอกับคนที่มีความผิดที่มีพฤติกรรมที่ส่งผลทำร้ายผู้อื่นทางตรง

ความสับสนในประเด็นนี้บางครั้งก็เกิดขึ้นได้เนื่องจากภัยทางอ้อมวัดยากกว่าภัยทางตรง อย่างไรก็ตาม ภัยทางตรงเองบางครั้งก็วัดได้ยากเช่นกัน และโดยปกติก็มักจะไม่มีทางโต้เถียงกันว่าควรจะนับพฤติกรรมนั้นเป็นภัยทางตรงหรือไม่

บทสรุปสุดท้ายของเรื่องนี้คือ ถ้าทุกคนยอมรับและปฏิบัติตามแนวความคิดที่สมเหตุสมผลว่า พฤติกรรมหรือการกระทำใดจะก่อให้เกิดภัยอันเป็นการทำร้ายผู้อื่น เครื่องมือทางกฎหมายของรัฐที่มีในปัจจุบัน โดยหลักการก็ถือว่าสอดคล้องกับหลักการทำร้ายผู้อื่นของมิลล์อย่างสมบูรณ์

การปกครองด้วยความนุ่มนวล

ข้อเท็จจริงที่ว่า การอภิปรายโต้เถียงกันทางการเมืองของพวกเราที่ถูกล็อกไว้ด้วยความเชื่อที่ผิดนั้น ทำให้พวกเราไม่สามารถต่อสู้กับปัญหาร้ายแรงที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ได้ แต่ถ้าเราสามารถละทิ้งความเชื่อเหล่านั้น ปัญหาหลายเรื่องที่เป็นอยู่ก็จะมีควมยากลำบากน้อยกว่าที่คิดไว้มาก

ตัวอย่างเช่น ปัญหาการขาดดุลงบประมาณภาครัฐ พบว่าไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อเศรษฐกิจดังที่เราคาดคิด การลดรายจ่ายภาครัฐเพียงประการเดียวไม่สามารถช่วยลดการขาดดุลงบประมาณได้ ด้วยแนวโน้มว่าจะมีการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐมากขึ้นจากโครงการ เช่น เกษียณราชการก่อนอายุ อีกทั้งโครงการ เช่นสวัสดิการสังคมและการรักษาพยาบาล เป็นโครงการซึ่งผู้ลงคะแนนเสียงมักไม่ยอมให้มีการตัดลดงบประมาณลง เราจึงจำเป็นต้องหาแหล่งรายได้มาเพิ่มเติมงบประมาณภาครัฐให้มากขึ้นด้วยเช่นกัน ชาวดีก็คือ การบรรลุแนวทางดังกล่าวไม่ต้องอาศัยการเสียสละอย่างเจ็บปวดจากผู้ใด แต่สิ่งที่ต้องการและจะต้องกระทำคือ จะต้องมีส่วนผู้แทนราษฎรที่เต็มใจออกแบบปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีของประเทศเสียใหม่ แม้ว่ามีกลุ่มการเมือง Tea Partiers และกลุ่มเคลื่อนไหวต่างๆ ที่ปฏิเสธและต่อต้านการจ่ายภาษีทุกรูปแบบ แต่การจัดเก็บภาษีโดยแท้จริงแล้วจะช่วยให้ประเทศร่ำรวยขึ้นไม่ใช่ยากจนลง การก้าวไปข้างหน้าของประเทศหลายเรื่องต้องขึ้นอยู่กับเงินจากภาษีเหล่านี้

การจัดเก็บภาษีไม่ว่ากับกิจกรรมใดก็ตาม ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งที่มาของเงินรายได้ภาครัฐ แต่ยังเป็นวิธีการที่ไม่สนใจให้มีการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ ผลกระทบประการที่สองที่มักกล่าวอ้างกันคือ การเก็บภาษียับยั้งการเติบโตทาง

เศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งส่วนมากจะเป็นจริงกับภาษีที่เรียกเก็บจากกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อันเป็นแหล่งที่มาหลักของเงินได้จากภาษี ตัวอย่างเช่น การจ้างงานจะได้รับผลกระทบทางลบจากการจัดเก็บภาษีเงินเดือน และสิ่งจูงใจการลงทุนจะน้อยลงจากการเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล (ซึ่งมีผลเท่ากับการเก็บภาษีเงินออมนั่นเอง)

แต่ผลในทางตรงกันข้ามจะเกิดขึ้นกับกรณีที่เราเรียกเก็บภาษีจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เมื่อเราขับรถเข้าไปในทางด่วนที่มีรถติดยาวเหยียด เราจะทำให้รถติดมากขึ้น ผลเสียที่ตามมาคือ การสูญเสียน้ำมันเชื้อเพลิงและเวลาซึ่งนับเป็นมูลค่ามหาศาล เมื่อเปรียบเทียบกับผลดีจากการประหยัดเวลาเดินทางที่อาจจะได้เพียงเล็กน้อยมาก (หรืออาจไม่ได้ด้วยซ้ำ) เมื่อเทียบกับการเดินทางด้วยเส้นทางปกติ หรือในกรณีการซื้อรถยนต์ใหญ่มีผลเท่ากับเราทำให้ชีวิตของผู้อื่นมีความเสี่ยงมากขึ้นกว่ารถยนต์เล็กที่สามารถตอบสนองสิ่งที่เราต้องการจากการเดินทางได้พอๆ กัน

ภาษีที่เรียกเก็บจากกิจกรรมที่เป็นอันตราย จึงมีผลเท่ากับการช่วยฆ่าคนสองตัวด้วยอิฐก้อนเดียวคือ เป็นแหล่งเงินได้ให้กับรัฐบาลเพื่อใช้ในการพัฒนาประเทศ และช่วยลดแรงจูงใจในการดำเนินกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี

นักเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล กล่าวประณามการเก็บภาษีลักษณะดังกล่าวว่า เป็นการดัดแปลงสังคม (social engineering) นั่นคือ เป็นความพยายาม “ควบคุมพฤติกรรม ชี้นำทางเลือก และเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน” การเก็บภาษีน้ำมันเชื้อเพลิงที่มุ่งเน้นเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ คือกรณีตัวอย่างที่โดนช็อกกล่าวหา

อย่างไรก็ดี ข้อกล่าวหาข้างต้นนับว่าเลื่อนลอย เนื่องจากโดยข้อเท็จจริงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับทุกฉบับ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดัดแปลงต่อเติมสังคมทั้งสิ้น หรือคุณว่ากฎหมายป้องกันการฆาตกรรมและการลักขโมยไม่เกี่ยวข้องแน่นอนว่าเกี่ยวเนื่องกัน เนื่องจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรม

ซึ่งนำทางเลือก และเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตของพวกเรา ในทำนองเดียวกับการปฏิบัติตามสัญญาฉบับไฟและปายให้หยุดจรรยา การจำกัดความเร็วรถ และเขตห้ามใช้สัญญาณเสียงต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลเป็นการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งนำทางเลือก และเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั้งสิ้น วิศวกรรมการตัดแต่งสังคมจึงมีความจำเป็นและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ด้วย เหตุผลง่ายๆ เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว กมลสันดานที่มุ่งเอาแต่ประโยชน์ของตัวเอง จะชักนำให้มนุษย์มีพฤติกรรมทำความเสียหายต่อผู้อื่นได้ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม มีแต่ระบอบอนาธิปไตยเท่านั้นที่ชอบบ้านเมืองที่ปราศจากกฎหมายและการปกครอง

ถ้าการห้ามปรามเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับเพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นการทำร้ายผู้อื่น แล้วเหตุใดจึงไม่นำวิธีการเรียกเก็บภาษีมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน วิธีการทางภาษีโดยแท้จริงแล้วมีค่าใช้จ่ายและการบังคับน้อยกว่าวิธีการใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นด้วยซ้ำ เหตุผลเป็นเพราะวิธีภาษีเน้นการลดอันตรายต่อผู้อื่นให้มาอยู่ในมือของผู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวเองได้ง่ายที่สุด

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น เมื่อเราเรียกเก็บภาษีการก่อมลภาวะ ผู้ก่อมลภาวะที่มีวิธีการลดมลภาวะโดยมีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด จะรีบนำเอาวิธีการกำจัดมลภาวะนั้นออกมาใช้โดยเร็วเพื่อทำให้ไม่ต้องเสียค่าปรับฐานก่อให้เกิดมลพิษ ในทำนองคล้ายคลึงกัน เราเรียกเก็บภาษีทะเบียนรถยนต์ตามน้ำหนักรถ ดังนั้น ผู้ที่ไม่ต้องการจ่ายภาษีเป็นจำนวนมาก ก็มีทางเลือกง่ายๆ โดยการเลือกซื้อรถยนต์เล็กที่มีน้ำหนักน้อยลง ในขณะที่บางคนอาจพบว่า การเสียภาษีทำให้เขามีค่าใช้จ่ายถูกกว่า

บัญชีประเภทพฤติกรรมที่อาจเป็นเหตุก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นมีค่อนข้างยาว เมื่อเราดื่มสุราจนมึนเมา เท่ากับเราเพิ่มโอกาสที่ผู้อื่นอาจเสียชีวิตเพราะอุบัติเหตุจากเราเป็นต้นเหตุ เมื่อเราสูบบุหรี่ เท่ากับเราเป็นต้นเหตุให้ผู้อื่นเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่ เมื่อเราปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศ เท่ากับเราเพิ่มโอกาสการเกิดอันตรายจากภาวะโลกร้อนและการแปรปรวนของภูมิอากาศ

เงินทุกๆ เหรียญที่เก็บภาษีจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายก็คือ เงินหนึ่งเหรียญที่ลดลงที่เราไม่ต้องชวนขายหาหนทางเรียกเก็บเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ก่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม รายได้จากภาษีในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายที่ได้รับ จะช่วยให้เราสามารถลดภาระการขาดดุลงบประมาณส่วนรวม รวมทั้งยังช่วยลดการเก็บภาษีเงินเดือนแบบอัตราก้าวหน้าที่มีอัตราสูงมากลงได้ การลดอัตราภาษีเงินเดือน นอกจากจะช่วยกระตุ้นการจ้างงานแล้ว ยังจะช่วยครอบครัวที่มีระดับรายได้ต่ำ ให้สามารถแบกรับภาระการต้องจ่ายภาษีใหม่ให้กับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นดังกล่าวด้วย

แน่นอนว่า รายจ่ายภาครัฐที่เปลี่ยนแปลงโดยไม่ก่อประโยชน์ต่อส่วนรวมควรต้องถูกตัดทอนลงเท่าที่จะเป็นไปได้ รายจ่ายเพื่อการทหารและเงินอุดหนุนบริษัทน้ำมันรอดพ้นจากการถูกตัดงบประมาณประจำปีที่ผ่านมาได้ เช่นเดียวกับเงินอุดหนุนโครงการน้ำมันเชื้อเพลิงเอทานอลที่รู้กันทั่วไปว่าขาดประสิทธิภาพแน่นอนว่าโครงการเหล่านี้และอื่นๆ ที่ใช้งบประมาณดำเนินการ จะต้องได้รับการติดตามและตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

แต่ต้องขอย้ำอีกครั้ง สำหรับการตัดลดงบประมาณรายจ่ายโดยปราศจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ บ่อยครั้งอาจก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เช่น การเลื่อนโครงการปรับปรุงซ่อมแซมทางด่วนระหว่างรัฐออกไป แท้ที่จริงแล้วจะนำไปสู่การเพิ่มการขาดดุลงบประมาณมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากราคาวัสดุอุปกรณ์ค่าแรง และค่าก่อสร้าง มักมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากกว่า

การเก็บภาษีจากกิจกรรมที่ก่ออันตรายต่อผู้อื่น คือวิธีการที่ดีที่สุดในการหารายได้เพื่อช่วยลดภาระการขาดดุลงบประมาณ และมีเพียงคนที่คิดว่าประชาชนมีสิทธิทำอันตรายต่อผู้อื่นเท่านั้นที่จะโต้แย้งว่าการเก็บภาษีดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น อีกทั้งรายได้จากภาษีดังกล่าวช่วยขยายผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศด้วย จึงมีเหตุผลน้อยมากจริงๆ ที่จะโต้แย้งว่าเราไม่ควรสนับสนุนนโยบายดังกล่าว

ภาษีใหม่ที่พูดถึง ควรนำเข้าสู่ระบบต่อเมื่อเศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวเข้าสู่สภาวะการจ้างงานเต็มที่แล้วเท่านั้น แต่แม้ว่าเงินได้จากภาษีจะอยู่ในระดับที่ต่ำสุดตั้งแต่เมื่อปี ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา เราก็คงจะไม่สามารถเรียกระดมความตั้งใจทางการเมืองเพื่อที่จะทำเรื่องดังกล่าวนี้ได้ จนกว่าผู้นำของประเทศจะหยุดยืนยันความเชื่อที่ว่า ภาษีทุกชนิดคือปีศาจ

การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีตามหลักการดังกล่าว จะช่วยให้รัฐมีแหล่งรายได้เพิ่มเติมที่สามารถนำมาใช้จ่ายใช้สอยและลงทุนตามแผนงานในโครงการที่เป็นประโยชน์ได้ โดยไม่ต้องเสียสละสิ่งที่มีค่าใดๆ เราสามารถระดมรายได้มากเกินพอที่จะนำมาใช้จ่ายคืนหนี้สินภาครัฐ รวมทั้งลงทุนปรับปรุงโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานต่างๆ ที่ถูกปล่อยปละละเลยจากการซ่อมแซมมานานให้กลับคืนสภาพใช้การได้ดีดังเดิมด้วย

และทั้งหมดนี้คือข้อสรุปที่หาญกล้า และดังที่จะได้เห็นกันต่อไปอีก ซึ่งเป็นผลตามมาโดยตรงจากตรรกะและข้อเท็จจริงที่พวกเราส่วนใหญ่ยอมรับกันด้วยแล้ว กล่าวโดยสรุปในขั้นนี้ได้ว่า ชาวดีก็คือ มีเงินฟรีเป็นจำนวนมากรอให้กับสังคมใดก็ตามที่สามารถมีความคิดเห็นที่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นการทำร้ายผู้อื่นหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น รวมถึงมีวิธีการแก้ไขปัญหาที่ชาญฉลาดด้วย

“ผมอ่านหนังสือที่เขียนโดย โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ มานานหลายปี และพบว่าเขาเขียนหนังสือได้ดีขึ้น และดีขึ้น
ผมแนะนำอย่างมากให้อ่าน **อดัม สมิท vs ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง** เพราะเขียนได้ชัดเจน
จนใจให้คล้อยตาม สนุก ได้สาระ รวมทั้งให้ความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้งทั้งแนวใหม่และแนวเก่าที่เป็นแก่นกลาง
ของวิชาเศรษฐศาสตร์ ขอให้อ่าน แล้วคุณจะสนุกกับอรรถรสของหนังสือเล่มนี้”

Thomas C. Schelling เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์

“อดัม สมิท vs ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง ทำลาย
ความเชื่อที่ผิดๆ ของทั้งฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวา และมุ่งเฉพาะกับ
แนวคิดที่ว่า ระบบการแข่งขันของตลาดที่มีการทำงานอย่างถูกต้อง
จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่เหมาะสมสูงสุดต่อสังคมส่วนรวม
โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ ชี้แนะแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาของ
สหรัฐฯ ซึ่งก้าวข้ามแนวความคิดเดิมๆ ที่น่าเบื่อหน่าย ที่กำลัง
อภิปรายโต้เถียงกันอยู่ทุกวันนี้”

Francis Fukuyama ผู้เขียนหนังสือ *The Origins of Political Order*

“การแข่งขันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนย่อยมากกว่าต่อส่วนใหญ่ ซึ่ง
จะเป็นความจริงทั้งกับวิวัฒนาการของสายพันธุ์สัตว์และสังคมของ
มนุษย์ มีแต่คนโง่เท่านั้นที่เชื่อทฤษฎีมือที่มองไม่เห็น ด้วยสโลสที่
เรียบง่ายแต่ชัดเจน โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ อธิบายว่า ชาร์ลส์ ดาร์วิน
มีแนวความคิดที่ลึกซึ้งมากกว่านักเศรษฐศาสตร์ร่วมสมัยหลาย
คนในประเด็นเหล่านี้ได้อย่างไร”

Frans de Waal ผู้เขียนหนังสือ *The Age of Empathy*

“ชีโปที่วิจิตรคณาวินใหม่เกี่ยวกับการกระทำที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม
และการเก็บภาษี โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ ได้ผลิตหนังสือที่มีความ
สำคัญให้กับพวกเราได้เหมาะเจาะตรงกับเวลาที่ต้องการ”

Dan Ariely ผู้เขียนหนังสือ *Predictably Irrational*

“ในความเห็นของผม ข้อความที่ได้รับจาก **อดัม สมิท vs ชาร์ลส์
ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง** คือความหวังเดียวของการใช้หลัก
เศรษฐศาสตร์ที่มีเหตุผลในอนาคต”

William J. Baumol อดีตนายกรัฐมนตรีสมาคมเศรษฐศาสตร์
แห่งสหรัฐอเมริกา

“หนังสือที่มีสาระลึกซึ้งและง่ายต่อความเข้าใจเล่มนี้ ให้แนวทาง
ป้องกันภัยจากพวกที่ชอบออกคำขวัญไร้ความคิด แต่มีผลกระทบ
การอภิปรายโต้เถียงกันอยู่ในขณะนี้ เกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาลใน
สังคมเสรีประชาธิปไตย”

Dani Rodrik ผู้เขียนหนังสือ *The Globalization Paradox*

“โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ โหม่นนำให้ข้อคำทำนายว่า ในที่สุดแล้ว
ชาร์ลส์ ดาร์วิน จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบิดาแห่งเศรษฐศาสตร์
ที่มีความเป็นอัจฉริยะอย่างแท้จริง หลังจากคุณได้อ่าน **อดัม สมิท
vs ชาร์ลส์ ดาร์วิน ใครกันแน่ที่เป็นของจริง** แล้ว คุณจะต้องการ
ให้คำทำนายของเขาเป็นความจริงโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้”

David Sloan Wilson ผู้เขียนหนังสือ *Evolution for Everyone*

พิจารณาไตร่ตรองถึงผลการทำนายทฤษฎีของดาร์วิน และการ
ปฏิเสธแนวคิดอันเป็นที่ยอมรับโดยฝ่ายเสรีนิยมประชาธิปไตย
รวมถึงกลุ่มราชบัณฑิตผู้คงแก่เรียนฝ่ายซ้าย โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์
ได้จัดวางนโยบายเศรษฐกิจที่จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งคนรวย คนจน
และสังคมโดยรวม

Howard Gardner ผู้เขียนหนังสือ *Truth, Beauty and Goodness Reframed*

“มนุษย์ร่วมมือกัน ตลาดเป็นตัวช่วย นี่คือหลักการของ อดัม สมิท
มนุษย์มีการแข่งขันกันเช่นกัน ไม่เพียงแต่แข่งแย่งทรัพยากร แต่
ยังรวมถึงตำแหน่งเปรียบเทียบกับเกมการจับคู่ และนี่คือหลักการ
ของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน เมื่อนำหลักการทั้งสองมารวมกัน เราจึงได้
หนังสือของ โรเบิร์ต เอช. แฟรงก์ เล่มนี้ ซึ่งเต็มไปด้วยความ
ลึกซึ้งอันน่าฉงน”

Mark Kleiman ผู้เขียนหนังสือ *When Brute Force Falls*

ISBN 978-616-08-1865-5

9 786160 818655

250 บาท

บริหารธุรกิจ-เศรษฐศาสตร์

www.se-ed.com

sbc.fans